

ODPIS₍₄₎

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

**Program działalności
Kujawsko-Pomorskiego
Ośrodka Doradztwa Rolniczego
w Minikowie
na 2013 r.**

Minikowo, listopad 2012 r.

ODPIS⁽⁴⁾

**UCHWAŁA NR 2/19/13
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 9 stycznia 2013 r.**

w sprawie zatwierdzenia Programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2013 rok

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.¹), art. 3 ust. 3 oraz art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.²), uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Program działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2013 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się dyrektorowi Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wicemarszałek Województwa:

Edward Martwich

Członek Zarządu
Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Sławomir Kopyś (2)

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
w Toruniu

Toruń 23. STY. 2013

Stwierdzam zgodność z oryginałem (4)

Barbara Komorowska
inspektor

Członek Zarządu
Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Michał Kozłowski (2)

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1206 i Nr 167, poz. 1759, z 2006 r. Nr 126, poz. 875 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 216, poz. 1370 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281.

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 64, poz. 427, Nr 123, poz. 847, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 92, poz. 753, z 2010 r. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2012 r. poz. 1414.

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji:

Uchwała dotyczy zatwierdzenia Programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2013 rok.

2. Podstawa prawna:

Zgodnie z zapisami art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 ze zm.), dyrektor jednostki doradztwa rolniczego przedkłada do zatwierdzenia organowi, któremu ta jednostka podlega roczny program działalności doradczej na rok następny. Zgodnie z art. 3 ust. 3 wyżej cytowanej ustawy, wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego podlegają właściwemu zarządowi województwa.

3. Opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej:

Nie dotyczy.

4. Konsultacje ustawowe:

Zgodnie z art. 9 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 ze zm.) Program działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2013 rok został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Społeczną Doradztwa Rolniczego przy Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie na posiedzeniu Rady w dniu 21 listopada 2012 roku.

5. Uzasadnienie merytoryczne:

Zadaniem Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie jest prowadzenie doradztwa rolniczego mającego na celu poprawę poziomu dochodów rolniczych oraz podnoszenie konkurencyjności gospodarstw rolnych. Podejmowane działania i świadczone usługi uwzględnia przygotowywany przez jednostkę doradztwa rolniczego program działalności doradczej. Program działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2013 rok został przedłożony do zatwierdzenia przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego przez dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

6. Ocena skutków regulacji:

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie prowadzi samodzielną gospodarkę finansową w ramach środków pochodzących z dotacji celowych budżetu państwa, przychodów uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej na wykonywanie zadań z zakresu doradztwa rolniczego oraz środków od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację projektów. Podjęcie niniejszej uchwały nie powoduje skutków finansowych dla budżetu województwa.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
w TORUNIU

Toruń 23. STY. 2013

Stwierdzam zgodność z oryginałem
(4)

Barbara Komorowska
inspektor

Uchwała nr 5/2012
Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego
przy Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie
z dnia 21 listopada 2012 r.

w sprawie zaopiniowania Programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka
Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2013 r.

Na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 1 i ust. 8 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. nr 251, poz. 2507 ze zm.) oraz § 2 pkt 1, § 10 Regulaminu Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego przy Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XLVI/1216/10 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 maja 2010 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego, po zapoznaniu się z Programem działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2013 r. na posiedzeniu Rady w dniu 21 listopada 2012 r. w Minikowie podjęto następującą uchwałę:

§ 1

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego przy Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie opiniuje pozytywnie Program działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2013 r.

§ 2

Uchwała została podjęta jednogłośnie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego
przy Kujawsko-Pomorskim
Ośrodku Doradztwa Rolniczego
w Minikowie
89-122 Minikowo, tel. 052 386 72 14
fax 052 386 72 27

PRZEWODNICZĄCY
Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego

Piotr Depta
Piotr Depta

Spis treści

Wstęp	3
A. Status prawny, struktura organizacyjna i zatrudnienie	6
1.1. Podstawy prawne.....	6
1.2. Zadania Ośrodka.....	6
1.3. Struktura organizacyjna i zatrudnienie.....	8
B. Plan działalności merytorycznej na 2013 rok	11
I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim	
1. Transfer innowacji technologicznych	
1.1. Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej	16
1.2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej	22
1.3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych.....	23
2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii	
2.1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej	25
3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem	
3.1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania „Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych” w gospodarstwach rolnych	27
3.2. Doradztwo dla rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN).....	29
4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej.	
4.1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych	32
4.2. Przekazywanie rolnikom informacji i doradztwo w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross compliance).....	34
4.3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych.	36
4.4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych.	37
5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności	
5.1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji ...	38
5.2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności.....	40
II. Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym	
1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw	
1.1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej.....	43
1.2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych.....	44
2. System zbierania i wykorzystania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych - Polski FADN	
2.1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN.	45
3. System informacji rolniczej	
3.1. Gromadzenie i upowszechnianie rolniczej informacji rynkowej.....	46
3.2. Usprawnienie zarządzania gospodarstwem rolnym z wykorzystaniem systemów informatycznych.....	48

III. Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

1 .Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	
1.1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku.....	50
1.2. Rozwój rzemiosła i rzemiosła jako szansę różnicowania dochodów na obszarach wiejskich	52
1.3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu.	54
2 .Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych	
2.1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego.....	57
2.2. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu.	58
3 .Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska	
3.1. Gospodarka wodno- ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym niebezpiecznymi	59
3.2. Promocja tradycyjnych sadów.....	60
3.3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska	61

IV. Promowanie postępu biologicznego i technologicznego produkcji rolniczej

1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych	
1.1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych.....	64
1.2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej	68
1.3. Wydawnictwa i publicystyka.....	69
2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi	
2. 1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi.....	73

C. Metodyka pracy i doskonalenie zawodowe

1. Ewaluacja szkoleń	74
2. Doskonalenie zawodowe	74
3. Kontrola wewnętrzna	77

D. Doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością w pracy doradczej

E. Projekty planowane do realizacji w 2013 roku.....

F. Działania wewnętrzne podnoszące jakość świadczonych usług

G. Zestawienie planowanych działań KPODR na 2013 rok

Wstęp

Działalność Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie w roku 2013 będzie odpowiadała na zmieniające się potrzeby rolników i mieszkańców wsi w regionie. Obserwowane od kilku lat zmiany strukturalne oznaczają zmniejszenie liczby gospodarstw rolnych zajmujących się produkcją towarową. Relacje cen zbóż, buraków cukrowych, rzepaku czy kukurydzy do cen żywca stały się przyczyną znacznego ograniczania produkcji zwierzęcej w województwie kujawsko-pomorskim jak i całym kraju. Rolnicy, którzy kontynuują chów i hodowlę trzody chlewnej albo bydła mlecznego zmuszeni są zmierzać w kierunku profesjonalizacji i racjonalizacji kosztów. W Programie działalności KPODR w Minikowie na 2013 rok przewidziano szereg działań wspierających profesjonalny chów bydła jak i trzody chlewnej. Również dla tych rolników, którzy starają się podejmować inne kierunki chowu, jak np. bydła mięsnego albo drobiu przewidziano szereg szkoleń, konferencji i doradztwa. Najbardziej popularnym sposobem produkcji rolniczej staje się w regionie kujawsko-pomorskim produkcja polowa zbóż, rzepaku, kukurydzy lub buraków cukrowych. W gospodarstwach pozbawionych produkcji zwierzęcej i nawozów organicznych taki sposób produkcji stanowi duże wyzwanie ze względu na zagrożenie degradacji i wyjałowienia gleby oraz duże uzależnienie efektów produkcji od czynników niezależnych od rolnika, jak pogoda, koniunktura na rynkach cen światowych oraz poziom cen nawozów, środków chemicznych, nasion i innych środków do produkcji. Popularność takiego sposobu gospodarowania sprawia, że w 2013 roku wiele konferencji, szkoleń oraz doradztwa przewiduje się dla rolników z zakresu produkcji polowej. Nowoczesne rolnictwo to przede wszystkim nowe technologie. W ostatnich latach rośnie zainteresowanie specjalistycznymi szkoleniami dla małych grup rolników z zakresu techniki rolniczej, zmienia się również sposób prezentacji nowych rozwiązań na organizowanych przez Ośrodek targach. W 2013 roku KPODR planuje więcej warsztatów praktycznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej oraz kolejne modyfikacje prezentacji nowych technologii podczas organizowanych przez Ośrodek imprez targowych.

Dominujące w ostatnich latach wsparcie rolników w korzystaniu ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-13 przyjmie w roku 2013 nieco inny charakter. Przewiduje się udzielanie wsparcia doradczego dla tych rolników, którzy mają jeszcze możliwości skorzystania z poszczególnych działań PROW 2007-13, natomiast osobnym zadaniem będzie informowanie rolników o zmianach polityki wobec wsi i rolnictwa po roku 2013. Wytyczone zostały już nowe obszary objęte tzw. Dyrektywą Azotanową (o szczególnym narażeniu na zanieczyszczenia azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych). W województwie kujawsko-pomorskim na lata 2012-2016 wyznaczono 14 obszarów obejmujących 458 obrębów ewidencyjnych w 49 gminach. KPODR będzie włączony w szkolenia oraz przygotowanie planów nawozowych i doradztwo dla rolników gospodarujących na takich terenach. W 2013 roku nadal istotne będzie informowanie rolników w zakresie stosowania tzw. zasady wzajemnej zgodności „cross compliance” oraz integrowanych metod produkcji. Przewiduje się też przeprowadzenie wielu szkoleń dotyczących stosowania środków ochrony roślin oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie.

Uwzględniając zmiany w rolnictwie oraz na obszarach wiejskich w regionie planuje się kontynuację działań na rzecz dywersyfikacji gospodarczej obszarów wiejskich. Prowadzenie

produkcji ekologicznej będzie wspierane doświadczeniami innych krajów poprzez udział KPODR w międzynarodowym projekcie BERAS IMPLEMENTATION. W 2013 roku w Minikowie planuje się zrealizować inwestycję obejmującą rozbudowę infrastruktury wystawienniczo-edukacyjnej w ramach projektu „Utworzenie wielofunkcyjnego kompleksu edukacyjno-wystawienniczego w Minikowie”. Projekt został pozytywnie zaopiniowany i będzie dofinansowany z działania 5.1 „Wsparcie instytucji otoczenia biznesu” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007-13. KPODR Minikowo ubiega się również o status Ośrodka działającego w Krajowym Systemie Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz akredytację Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Uzyskanie takiego statusu w 2013 roku powinno wzmocnić w KPODR obszar usług dla wspierania przedsiębiorczości wiejskiej jako dywersyfikacji dochodu gospodarstw rolnych jak i podejmowania nowych działalności gospodarczych na obszarach wiejskich. W tym celu wspierane będą pozarolnicze działalności związane z turystyką wiejską i agroturystyką oraz działania na rzecz promowania produktów tradycyjnych i lokalnych. Przekształceniom tradycyjnie rolniczej gospodarki w regionie kujawsko-pomorskim służy też program reorientacji zawodowej rolników i mieszkańców wsi, który realizowany jest od 2008 roku. W 2013 roku w ramach największego dotychczas projektu z tego zakresu, tj. „NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza” liczba wspartych rolników i członków ich rodzin zbliży się do 4000 osób, a liczba osób, które ukończą szkolenie zawodowe dające nowe kwalifikacje to 2000.

Na 2013 rok zaplanowano również w ramach działalności doradczej dalszy rozwój usług ekonomicznych. Przede wszystkim kontynuowane będzie prowadzenie rachunkowości rolnej w ramach systemu Polski FADN jak również wykonywanie analiz ekonomicznych, planów przedsięwzięć, gromadzenie i upowszechnianie rolniczej informacji rynkowej. Coraz większym zainteresowaniem rolników cieszy się również rozliczanie podatku VAT na zasadach „ogólnych”, co w powiązaniu z zapowiedziami dotyczącymi wprowadzenia podatku dochodowego w rolnictwie powoduje, że w tym obszarze przewiduje się w 2013 roku szereg szkoleń i usług doradczych.

Podobnie jak w latach poprzednich tworzenie Programu działalności KPODR w Minikowie na 2013 rok miało charakter oddolny. Doradcy terenowi uzgadniali swoje plany w ramach Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego, a następnie konsultowali ze specjalistami z działów merytorycznych. Takie podejście wynika z konieczności podążania w pracy KPODR za oczekiwaniami rolników i innych klientów, a jednocześnie jest zbieżne z oczekiwaniami formułowanymi przez Samorząd Województwa Kujawsko–Pomorskiego.

Etapy przygotowania Programu działalności KPODR:

- Krok 1.** Dyskusje na temat priorytetów podczas spotkań kierowników i pracowników.
Początki planowania - oddolne pozyskiwanie informacji od rolników i innych odbiorców usług co do ich oczekiwań oraz od doradców w zakresie ich dotychczasowych doświadczeń wdrażania Programu na rok 2012.
- Krok 2** Konsultacje priorytetów Programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2013 rok z Radą Społeczną Doradztwa Rolniczego przy KPODR w Minikowie.
- Krok 3.** Spotkanie kierowników Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego oraz kierowników działów merytorycznych – wyjaśnienie zasad planowania.
- Krok 4.** Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego planują zadania na 2013 rok uwzględniając je dla każdego z doradców i zapotrzebowanie na wsparcie specjalistów z Ośrodka i ekspertów zewnętrznych.
- Krok 5.** Działy merytoryczne otrzymują informacje na temat zadań zaplanowanych przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego. Na tej podstawie budują własne elementy programu uwzględniające oczekiwania PZDR, rolników oraz przewidywane zadania własne realizowane przez specjalistów.
- Krok 6.** Dział Metodyki Doradztwa i Szkoleń dokonuje połączenia poszczególnych elementów Programu, uzgadnia pomiędzy działami miejsce i sposób realizacji zadań o zbliżonym charakterze. Program zostaje uzupełniony o wstęp, definicje działań doradczych oraz tabele ilustrujące skalę zadań zaplanowanych przez poszczególne komórki organizacyjne.
- Krok 7.** Dyrektor po naniesieniu uwag przyjmuje Program i decyduje o jego przedłożeniu do zaopiniowania Radzie Społecznej Doradztwa Rolniczego i zatwierdzenia przez Sejmik Województwa Kujawsko- Pomorskiego.

A. Status prawny, struktura organizacyjna i zatrudnienie 1.1. Podstawy prawne

Od dnia 1 kwietnia 2010 roku KPODR w Minikowie działa według struktury organizacyjnej określonej w Regulaminie organizacyjnym ustalonym przez dyrektora Ośrodka i zatwierdzonym przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu Uchwałą Nr XLIV/1148/10 z dnia 29 marca 2010 roku.

1.2. Zadania Ośrodka

Podstawowym zadaniem Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego jest udzielanie wszechstronnej pomocy rolnikom w celu zwiększania dochodów z gospodarstwa rolnego oraz podejmowanie działań mających na celu poprawę warunków życia rodzin wiejskich. Zadania te są realizowane zgodnie z art. 4 ust. 2–5 i art. 5 ustawy z dnia 22 października 2004 roku o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. nr 251, poz. 2507 ze zm.) poprzez:

- doradztwo indywidualne i grupowe,
- organizowanie szkoleń, kursów i konferencji,
- opracowywanie planów przedsięwzięć inwestycyjnych,
- organizowanie wystaw, pokazów, demonstracji i konkursów,
- prowadzenie działalności informacyjno-wydawniczej.

Celem tych działań jest:

- poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych oraz jakości produktów rolnych,
- wdrażanie i upowszechnianie najnowszych rozwiązań technologicznych oraz organizacyjnych,
- wdrażanie dobrych praktyk rolniczych,
- rozwijanie przedsiębiorczości na terenach wiejskich,
- aktywizowanie mieszkańców wsi i zachęcanie producentów rolnych do integrowania się w grupy producenckie, stowarzyszenia itp.,
- podnoszenie świadomości ekologicznej,
- działanie na rzecz odnowy wsi i zachowania dziedzictwa kulturowego.

Działania doradcze ukierunkowane są na:

- wdrażanie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej i programów rolnośrodowiskowych,
- pomoc rolnikom w ubieganiu się o przyznanie pomocy finansowej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych,
- modernizację gospodarstw rolnych poprzez wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań organizacyjnych i technologicznych,
- wdrażanie rachunkowości rolnej i Polskiego FADN,
- wspieranie rozwoju małej przedsiębiorczości na wsi,
- ochronę i zachowanie dziedzictwa kulturowego,
- ochronę naturalnego środowiska i krajobrazu przyrodniczego,
- kształtowanie proekologicznych postaw i zachowań mieszkańców wsi,
- upowszechnianie wiedzy o ekologicznych systemach produkcji żywności i rozwój rolnictwa

ekologicznego,

- integrowanie się rolników w grupy producenckie,
- promocję nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych,
- upowszechnienie wiedzy o odnawialnych źródłach energii.

Ośrodek świadczy usługi w zakresie:

a) prowadzenia:

- kursów przygotowujących do uzyskania tytułów kwalifikacyjnych w zawodach przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej,
- szkoleń technologicznych stacjonarnych zleconych przez jednostki zewnętrzne,
- szkoleń z zakresu stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy,
- szkoleń dla osób zajmujących się obrotem i konfekcjonowaniem środków ochrony roślin,
- szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym,
- kursów i szkoleń z zakresu rolnictwa ekologicznego,
- szkoleń z zakresu sanitacji wsi oraz ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej,
- kursów z zakresu agroturystyki,
- działalności wydawniczej i poligraficznej,
- oceny sprawności technicznej opryskiwaczy,
- stacji meteorologicznej,
- reprodukcji matek pszczelich.

b) sporządzania opracowań technologicznych dla gospodarstw dotyczących:

- oceny możliwości inwestycyjnych gospodarstw rolnych,
- analiz i opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych,
- planów rolnośrodowiskowych,
- planów przestawienia gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi lub planów produkcji w gospodarstwach ekologicznych,
- planów nawozowych dla gospodarstw uczestniczących w programach rolnośrodowiskowych,
- planów nawozowych dla gospodarstw z rozdysponowaniem nawozów organicznych (dotyczy pozwoleń, w tym zintegrowanych),
- planów przechowywania nawozów naturalnych,
- planów nawożenia, ochrony roślin i żywienia zwierząt gospodarskich,
- planów technologicznych z produkcji roślinnej, zwierzęcej, warzywniczej i sadowniczej oraz działów specjalnych.

1.3. Struktura organizacyjna i zatrudnienie

Od maja 2009 roku KPODR w Minikowie działa według struktury organizacyjnej zgodnej z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 195).

Komórki organizacyjne, zespoły i samodzielne stanowiska pracy:

Centrum w Minikowie

Dyrekcja
Dział Systemów Produkcji Rolnej i Standardów Jakościowych
Dział Przedsiębiorczości, Agroturystyki i Rozwoju Obszarów Wiejskich
Dział Ekonomiki
Dział Ekologii i Środowiska
Dział Metodyki Doradztwa i Szkoleń
Dział Informacji i Wydawnictw
Dział Administracyjno-Gospodarczy
Dział Księgowości
Dział Zastosowań Teleinformatyki
Dział Kadr i Organizacji Pracy
Stanowisko do spraw Obsługi Prawnej
Stanowisko do spraw Zarządzania Jakością
Stanowisko do spraw BHP i P.POŻ.
Audytor wewnętrzny

Oddział w Przysieku

Dyrektor Oddziału
Dział Administracyjno-Gospodarczy

Oddział w Zarzeczewie

Dyrektor Oddziału
Dział Administracyjno-Gospodarczy

Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego (PZDR) -- 19 powiatów z przynależnymi do nich gminami:

- bydgoski, gminy: Białe Błota, Dąbrowa Chełmińska, Dobrcz, Koronowo, Nowa Wieś Wielka, Osielsko, Sicienko, Solec Kujawski;
- inowrocławski, gminy: Dąbrowa Biskupia, Gniewkowo, Inowrocław gm. miejska, Inowrocław gm.wiejska, Janikowo, Kruszwica, Pakość, Rojewo, Złotniki Kujawskie;
- mogileński, gminy: Dąbrowa, Jeziora Wielkie, Mogilno, Strzelno;
- nakielski, gminy: Kcynia, Mroczka, Nakło nad Notecią, Sadki, Szubin;
- sępoleński, gminy: Kamień Krajeński, Sępólno Krajeńskie, Sośno, Więcbork;
- świecki, gminy: Bukowiec, Drzycim, Dragacz, Jeżewo, Lniano, Nowe, Osie, Pruszcz

Pomorski, Świecie, Świekatowo, Warlubie;

- tucholski, gminy: Cekcyn, Gostycyn, Kęsowo, Lubiewo, Śliwice, Tuchola;
- żniński, gminy: Barcin, Gąsawa, Janowiec Wielkopolski, Łabiszyn, Rogowo, Żnin.
- brodnicki, gminy: Bobrowo, Brodnica gm. miejska, Brodnica gm.wiejska, Brzozie, Górzno, Bartniczka, Jabłonowo Pomorskie, Osiek, Świdziebna, Zbiczno;
- chełmiński, gminy: Chełmno gm. miejska, Chełmno gm.wiejska, Kijewo Królewskie, Lisewo, Papowo Biskupie, Stolno, Unisław;
- golubsko-dobrzyński, gminy: Ciechocin, Golub-Dobrzyń gm. miejska, Golub-Dobrzyń gm. wiejska, Kowalewo Pomorskie, Radomin, Zbójno;
- grudziądzki, gminy: Grudziądz gm. wiejska, Gruta, Łasin, Radzyń Chełmiński, Rogóźno, Świecie nad Osą;
- toruński (z siedzibą w Chełmży), gminy: Chełmża gm. miejska, Chełmża gm. wiejska, Czernikowo, Lubicz, Łubianka, Łysomice, Obrowo, Wielka Nieszawka, Zławieś Wielka,;
- wąbrzeski, gminy: Dębowa Łąka, Książki, Płużnica, Wąbrzeźno gm. wiejska.
- aleksandrowski, gminy: Aleksandrów Kujawski gm. miejska, Aleksandrów Kujawski gm. wiejska, Bądkowo, Ciechocinek, Koneck, Nieszawa, Raciążek, Waganiec, Zakrzewo;
- lipnowski, gminy: Bobrowniki, Chrostkowo, Dobrzyń nad Wisłą, Kikół, Lipno gm. miejska, Lipno gm. wiejska, Skępe, Tłuchowo, Wielgie;
- radziejowski, gminy: Bytoń, Dobrze, Osiecin, Piotrków Kujawski, Radziejów gm. miejska, Radziejów gm. wiejska, Topólka;
- rypiński, gminy: Brzuze, Rogowo, Rypin gm. miejska, Rypin gm. wiejska, Skrwilno, Wąpielsk;
- włocławski, gminy: Baruchowo, Boniewo, Brześć Kujawski, Chocień, Chodecz, Fabianki, Izbica Kujawska, Kowal gm. miejska, Kowal gm. wiejska, Lubanie, Lubień Kujawski, Lubraniec, Włocławek gm. wiejska.

W Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie wg stanu na dzień 30 września 2012 roku zatrudnionych było 254 pracowników. Doradców terenowych zatrudnionych było 130. Przy obecnym zatrudnieniu na jednego doradcę przypada 600 gospodarstw. Specjalistów zakładowych zajmujących się obsługą klientów Ośrodka było 51. Na jednego specjalistę zakładowego przypada 1529 gospodarstw. Aktualnie 145 pracowników posiada uprawnienia do doradzania w zakresie działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”, a 91 w zakresie „Programu rolnośrodowiskowego” z PROW 2007-13.

Definicje działań doradczych realizowanych przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie (opracowane na podstawie wytycznych Centrum Doradztwa Rolniczego).

1) Szkolenie – proces kształcenia, którego celem jest zdobycie lub doskonalenie umiejętności wspartych niezbędną wiedzą. Szkolenia dzielą się na stacjonarne i wyjazdowe, przy czym pierwsze z nich cechuje jedność czasu i miejsca kształcenia, nie wymagana dla wyjazdowych.

2) Konferencja – szkolenie o zasięgu regionalnym. Dominującą formą są wykłady uzupełniające dyskusję. Najczęściej wykłady się uzupełniają i dotyczą głównego celu spotkania. Konferencję prowadzi osoba, która ma dużą wiedzę pozwalającą na swobodne kierowanie dyskusją, by nie odbiegała ona od głównego celu spotkania oraz nie wybiegała przed wystąpieniami kolejnych wykładowców.

3) Kurs – pozaszkolna forma kształcenia, której ukończenie umożliwia uzyskanie lub uzupełnienie wiedzy ogólnej, umiejętności lub kwalifikacji, realizowana zgodnie z programem nauczania przyjętym przez organizatora, kończąca się egzaminem sprawdzającym opanowane wiadomości lub umiejętności.

4) Pokaz – szkolenie stacjonarne połączone z pokazem np. zadawania pasz, pracy maszyn rolniczych itp.

5) Opracowania – wszelkiego rodzaju opracowania typu: analizy ekonomiczne, biznes plany, wnioski obszarowe i rolnośrodowiskowe wykonywane na zlecenie klienta.

6) Porada – usługa doradcza polegająca na:

- zapoznaniu się doradcy z problemem,
- dokonaniu analizy konkretnej sytuacji (wspólnie z klientem) w oparciu o dane dostarczone/ przedstawione przez klienta,
- przedstawieniu/ zaproponowaniu klientowi konkretnych możliwości rozwiązania problemu.

Porada powinna zakończyć się rozwiązaniem problemu, z którym klient zwraca się do doradcy, ponieważ wiedza beneficjenta nie jest wystarczająca.

Porada powinna zostać udokumentowana w sposób nie budzący wątpliwości.

7) Informacja – usługa doradcza polegająca na przekazaniu klientowi danych i dostosowaniu ich do jego potrzeb. Informacja nie podlega rejestracji.

8) Lustracja – wizyta w gospodarstwie mająca na celu:

- aktualizację danych lub uzupełnienie informacji dotyczących działalności danego gospodarstwa,
- udzielenie porady.

Lustracja umożliwia bezpośredni kontakt doradcy/specjalisty z klientem, który uzyskuje wsparcie w obiektywnej ocenie i analizę np. stanu upraw w gospodarstwie.

B. Plan działalności merytorycznej na 2013 rok

1. Priorytety KPODR w Minikowie na 2013 rok

Głównym zadaniem Ośrodka w 2013 roku będzie udzielanie wszechstronnej pomocy rolnikom w celu zwiększania dochodów z gospodarstwa rolnego oraz działania mające na celu poprawę warunków życia rodzin wiejskich. Obok wsparcia rolników w zakresie modernizacji gospodarstw ze środków z Unii Europejskiej, znaczącym zadaniem będzie pomoc kolejnej grupie kilkuset gospodarstw w spełnieniu wymogów wzajemnej zgodności.

W 2013 roku główny wysiłek skoncentrowany będzie na przekazywaniu innowacji technologicznych i osiągnięć nauk rolniczych. Ograniczając liczbę organizowanych szkoleń stacjonarnych planuje się w zamian rozpoczęcie we wszystkich powiatach pracy w ramach tzw. grup celowych. Na terenie całego województwa realizowane będzie doradztwo z zakresu reorientacji zawodowej rolników i członków ich rodzin. Planuje się również kontynuację działalności wystawienniczo-targowej. Natomiast w ramach Centrum Techniki Rolniczej planuje się organizację szkoleń praktycznych, których celem jest ocena przydatności maszyn, urządzeń i ciągników rolniczych w gospodarstwach.

Planuje się szkolenia z nabywania umiejętności przygotowania produktów tradycyjnych w Centrum Dziedzictwa Kulinarnego i Turystyki Wiejskiej oraz działalność edukacyjną w utworzonym demonstracyjnym gospodarstwie ekologicznym w ramach międzynarodowego projektu BERAS IMPLEMENTATION.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania, priorytetami Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w 2013 roku będą:

Priorytet: I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 1. Transfer innowacji technologicznych

Zadania:

1. Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej
2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej
3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych

Program 2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii

Zadania:

1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej

Program 3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem

Zadania:

1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania "Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych" w gospodarstwach rolnych
2. Doradztwo dla rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)

Program 4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

Zadania:

1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych
2. Przekazywanie rolnikom informacji i doradztwo w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross compliance)
3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych
4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych

Program 5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

Zadania:

1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji
2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności

Priorytet: II. Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym

Program 1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw

Zadania:

1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej
2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych

Program 2. System zbierania i wykorzystania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych – Polski FADN

Zadanie:

1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN

Program 3. System informacji rolniczej

Zadania:

1. Gromadzenie i upowszechnianie rolniczej informacji rynkowej
2. Usprawnienie zarządzania gospodarstwem rolnym z wykorzystaniem systemów informatycznych

Priorytet: III. Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

Program 1. Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Zadania:

1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku
2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich
3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu

Program 2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych

Zadania:

1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego
2. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu

Program 3. Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Zadania:

1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym niebezpiecznymi
2. Promocja tradycyjnych sadów
3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska

Priorytet: IV. Promowanie postępu biologicznego i technologicznego produkcji rolniczej

Program 1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

Zadania:

1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych
2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej
3. Wydawnictwa i publicystyka

Program 2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Zadanie:

1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

2. Cele operacyjne na 2013 rok

Przyjęte priorytety stanowiły podstawę sformułowania celów operacyjnych:

1. Utrzymanie ogólnej liczby klientów (rolników i innych mieszkańców wsi) korzystających z indywidualnych usług doradczych (porady, lustracje, opracowania) Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na poziomie roku 2012.
2. Zorganizowanie przynajmniej 1100 szkoleń, w których udział weźmie około 24 000 osób.
3. Objęcie co najmniej 1368 rolników i domowników rodzin rolniczych doradztwem z zakresu reorientacji zawodowej.
4. Utrzymanie zainteresowania ofertą wystawienniczo-targową KPODR mierzone liczbą wystawców na poziomie 1460 i liczbą zwiedzających nie mniejszą niż 100 tys.

3. Zestawienie planowanych działań Ośrodka w 2013 roku

Działanie	Liczba działań				
	I priorytet	II priorytet	III priorytet	IV priorytet	Razem
Porady	10 535	1 901	1 137		13 573
Szkolenia *	813	78	238		1 129
Konferencje	25	1	4		30
Opracowania	13 964	825	1 497		16 286
Pokazy	18		8		26
Przygotowanie poletek demonstracyjnych	302				302
Lustracje	2 779	120	576		3 475
Konkursy				25	25
Imprezy wystawienniczo –targowe				13	13
Olimpiady				14	14
Wydawnictwa i publicystyka				706	706

* uwzględniono szkolenia stacjonarne, wyjazdowe, jednodniowe i wielodniowe, w tym:
szkolenia stacjonarne, wyjazdowe i kursy 790 (2370 dni szkoleń); szkolenia chemizacyjne 140 (280 dni szkoleń); szkolenia BHP 12 (24 dni szkoleń); szkolenia z zakresu OSN 56 (56 dni szkoleń); kursy specjalistyczne realizowane w ramach projektu „Nowy Zawód - Nowa Szansa dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza” 40 (750 dni); szkolenia z przedsiębiorczości 13 (13 dni szkoleń); szkolenia cc 78 (156 dni szkoleń)

Priorytet I

**Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych
w województwie kujawsko-pomorskim**

Program 1. Transfer innowacji technologicznych

Zadanie 1. Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej

Cel:

Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności rolników z zakresu nowych technologii w produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Uzasadnienie:

Zarządzanie gospodarstwem rolnym w warunkach wolnego rynku Wspólnoty Europejskiej wymaga od rolników ciągłego doskonalenia swoich umiejętności. Tylko prawidłowo prowadzone nowoczesne gospodarstwo rolne jest w stanie konkurować na unijnym rynku. W ramach zadania – Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie przekazuje rolnikom najnowszą wiedzę z zakresu technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej. Z uwagi na duże zainteresowanie rolników, temat ten będzie realizowany również w 2013 roku.

Podobnie jak w latach ubiegłych planowane jest objęcie doradztwem producentów trzody chlewnej. Ostatnie dane GUS wskazują na pogłębienie trendu spadkowego w produkcji trzody chlewnej. Pogłowie świń w Polsce na koniec czerwca 2012 roku wynosiło 11,5 mln sztuk i było o 12% niższe niż przed rokiem. Szczególnie głęboki spadek odnotowano w liczbie prosiąt i warchlaków. W skali roku wyniósł on 17%, co w perspektywie zapowiada dalsze zmniejszenie produkcji tuczników. W województwie kujawsko-pomorskim na koniec czerwca 2012 roku utrzymywano 1,4 mln sztuk. Wysoka cena prosiąt uzyskiwana w trzecim kwartale przyczyniła się do mniejszej skali spadku pogłowia loch (1,1%), w stosunku do spadku w 2011 roku (14%). Ceny żywca wieprzowego uzyskiwane przez hodowców w drugim kwartale 2012 roku wynosiły, w zależności od klasy, od 5,25 do 5,80 zł za 1 kg. Kluczowy wpływ na kształtowanie się cen w tym okresie miały wysokie ceny pasz oraz mniejsza podaż tuczników. Obecne ceny za żywca wieprzowego są o 25% wyższe niż w 2011 roku, jednak w dalszym ciągu nie rekompensują wysokich cen zbóż. W 2013 roku proponowana tematyka szkoleń dla producentów trzody chlewnej będzie koncentrowała się wokół poprawy opłacalności produkcji. Ważnym tematem szkoleń, konferencji i porad będzie wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych ze zwróceniem szczególnej uwagi na dobrostan zwierząt, ochronę zdrowia świń połączoną z profilaktyką.

Na tle krajów Unii Europejskiej, Polska pod względem pogłowia bydła zajmuje 6 miejsce za Francją, Niemcami, Wielką Brytanią i Irlandią. W województwie kujawsko-pomorskim pogłowie bydła w czerwcu 2012 roku liczyło 464 tys. sztuk, co klasyfikuje je na 4 pozycji w kraju. Obserwuje się jednak malejącą liczbę gospodarstw mlecznych, w szczególności utrzymujących mniej niż 9 krów. Wskazuje to z jednej strony na kontynuację procesu koncentracji i intensyfikacji w produkcji mleka, z drugiej strony świadczy o rosnących

problemach małych gospodarstw mlecznych. Alternatywą dla takich gospodarstw często jest przebranzowienie się na produkcję bydła mięsnego. Zachęca do tego również rosnące zapotrzebowanie na wołowinę wysokiej jakości – tzw. wołowinę kulinarną – zgłaszane przez rynek Unii Europejskiej, a więc i perspektywa osiągnięcia dobrych cen za młode bydło rzeźne. Rolnicy zainteresowani tą problematyką będą mogli uczestniczyć w konferencji, która odbędzie się w I kwartale 2013 roku w Przysieku.

By dobrze wykorzystać potencjał genetyczny krów mlecznych, równocześnie poprawiając dochodowość w gospodarstwach produkujących mleko, należy w pierwszej kolejności unikać błędów związanych z niewłaściwym żywieniem bydła. Drugą równie ważną sprawą jest zapewnienie krowom mlecznym właściwego dobrostanu. Takiej tematyce poświęcone będą konferencje, które planuje się zorganizować w 2013 roku w Minikowie i w Rypinie.

Od kilku lat rośnie zainteresowanie mięsem drobiowym. Coraz bardziej świadomy polski konsument chętnie sięga po łatwostrawne i dietetyczne tuszki drobiowe. Prym wiodą tutaj – ze względu na niską cenę – kurczęta. Dużym zainteresowaniem cieszy się również polska gęsina, którą Ośrodek propaguje od kilku lat. Mięso gęsie ma wyjątkowe walory odżywcze i smakowe. Polska gęś owsiana jest bardzo zdrowa, gdyż zawiera bardzo mało cholesterolu i jest zasobna w wiele cennych składników. Wieloletnia praca hodowlana nad gęsią Białą Kołudzką zaowocowała uznaniem jej jako rasy.

W 2013 roku planuje się zorganizować wspólnie z Instytutem Zootechniki Zakładem Doświadczalnym w Kołudzie Wielkiej konferencję na temat hodowli i chowu nowej rasy „Gęsi Białej Kołudzkiej”. Zainteresowani tą rasą będą mieli okazję do poznania zasad prowadzenia stad hodowlanych i towarowych w sposób innowacyjny. Dla producentów drobiu ważnym wydarzeniem będzie zaplanowana na I kwartał 2013 roku konferencja w Przysieku, poświęcona teraźniejszości i przyszłości produkcji drobiarskiej w Polsce.

Kujawsko-pomorskie jako region znaczący w hodowli szynszyli wywiera wpływ na centralną i północną część Polski. Z oceny fenotypu szynszyli na wystawach w Minikowie wynika, że w hodowli należy poprawić czystość barwy i jakość okrywy włosowej. Cel ten można osiągnąć poprzez pracę hodowlaną wykorzystując wzorzec oceny. Właśnie temu tematowi poświęcona będzie konferencja, którą planuje się zorganizować w II kwartale 2013r. w Minikowie.

Jak co roku wiele uwagi zostanie poświęcone gospodarce pasiecznej. Miód i inne pszczele produkty od dawna stanowią alternatywne źródła dochodów. Oceniając prowadzoną w 2012 roku w Oddziale KPODR w Zarzeczewie, hodowlę matek pszczelich można stwierdzić, iż istnieje duże zapotrzebowanie na matki pszczele rasy Kraińskiej linii Kujawskiej. Wymiana królowej co 2 – 3 lata służy utrzymaniu rodziny pszczelej w sile i dobrej kondycji. Dlatego w przyszłym roku planuje się zwiększyć hodowlę, zarówno jednodniówek jak i matek czerwających w porównaniu z ilością uzyskaną w 2012 roku.

W celu propagowania wiedzy, zarówno teoretycznej jak i praktycznej, w 2013 roku planuje się szkolenia i konferencje dotyczące pszczoły miodnej. Będą one skierowane przede

wszystkim do pszczelarzy, których wiedza wynikająca tylko z doświadczenia wymaga często uzupełnienia. Prowadzona będzie również edukacja najmłodszych, która pozwoli wychować młode pokolenie ze świadomością roli pszczół w życiu człowieka i środowisku naturalnym. W tym celu planuje się pogadanki między innymi w przedszkolach. Konsumentów na pewno zainteresują planowane publikacje na temat miodu pszczelego i produktów pszczelich. Uwieńczeniem działalności pszczelarzy będzie organizowane już po raz dwudziesty pierwszy Forum Pszczelarzy w Przysieku oraz IV Kujawsko-Pomorskie Miodowe Lato w Zarzeczewie.

Z zakresu produkcji roślinnej planowana jest kontynuacja prac nad poszerzeniem poziomu wiedzy i podniesieniem umiejętności rolników dotyczących uprawy roślin zbożowych i ziemniaków, a w szczególności nowych odmian i technik siewu, nawożenia, ochrony przed chorobami oraz nowoczesnych technik uprawowych.

Występuje duże zainteresowanie rolników towarowych powiększaniem areálu i specjalizacją produkcji oraz nowoczesnymi technologiami w zbożach, kukurydzy i ziemniakach. Zboża i kukurydza zajmują około 70% areálu w strukturze zasiewów. Ziemniaki chociaż mają mniejszy udział w strukturze, to wyraźnie widać daleko zaawansowaną specjalizację w produkcji – szczególnie sadzeniaków. Świadczy o tym udział rolników towarowych w różnych formach doskonalenia; konferencje, szkolenia specjalistyczne, czy udział w targach i dniach pola.

Uczestnictwo w tych imprezach pracowników jednostek naukowych, uczelni rolniczych, firm hodowlano-nasiennych i chemicznych, potwierdza potrzebę pogłębiania specjalizacji w tych kierunkach produkcji roślinnej. Dlatego doradztwo z tym związane, które zamierza się realizować w 2013 roku polegać ma na udzielaniu porad, prowadzeniu lustracji oraz organizacji konferencji, szkoleń stacjonarnych i wyjazdów studyjnych do hodowli nasiennych oraz prowadzeniu praktycznych szkoleń na poletkach demonstracyjnych w Grubnie. Możliwość kompleksowego prześledzenia całej technologii uprawy danego gatunku wraz z obserwacją polową całego okresu wegetacji jest najbardziej cenną informacją dla zainteresowanych produkcją polową rolników.

Województwo kujawsko-pomorskie jest terenem atrakcyjnym pod względem produkcji zbóż oraz kukurydzy, rzepaku i buraków cukrowych. Dlatego jak co roku w lutym 2013 roku, zorganizowane będzie Forum Nasienne, na którym rolnicy otrzymają rzetelne informacje w zakresie nowych odmian, które opracowywane są na podstawie wyników porejestrowych doświadczeń odmianowych (PDO). Forum organizowane będzie we współpracy ze stacją Doświadczalną Oceny Odmian w Chrzastowie oraz znanymi firmami nasiennymi. Takie spotkania są niezwykle cennym źródłem informacji i wiedzy, którą rolnicy wykorzystują w swoich gospodarstwach. Na potrzeby konferencji planuje się wydanie Informatora nasiennego.

Z roku na rok wzrasta również zapotrzebowanie na doradztwo specjalistyczne związane z produkcją sadowniczą i uprawą warzyw. Zróżnicowana sytuacja rynkowa jaka miała miejsce w 2012 roku bardzo utrudniła podjęcie właściwej decyzji o zakładaniu nowego sadu czy plantacji. Wpływ na to miały również duże różnice cen między latem i w czasie

jesiennego skupu owoców. Tematyka szkoleń i konferencji jaką planuje się w 2013 roku: „Perspektywy uprawy wiśni w Polsce” czy „Przyszłość produkcji truskawek w Polsce”, być może pozwoli producentom w podjęciu właściwej decyzji. Z kolei temat „Czynniki wpływające na plonowanie czereśni” będzie okazją na zwrócenie uwagi sadownikom na czynniki ryzyka, które w produkcji tego gatunku w Polsce są bardzo duże. Będzie to również okazja, aby odnieść się do sytuacji po mroźnej zimie 2011/2012, która obniżyła kondycję zdrowotną sadów czereśniowych. Doradztwo związane z powyższą tematyką polegać będzie głównie na prowadzeniu lustracji plantacji i udzielaniu porad specjalistycznych. W miesiącu listopadzie planowana jest organizacja IV Zjazdu Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W 2013 roku odbędzie się również konferencja dla plantatorów cebuli na temat ochrony przed szkodnikami i chwastami.

W 2011r. rozpoczęto poradnictwo dla grup celowych, które zostały założone w każdym powiecie. Doradztwo dla grup celowych w 2013 roku będzie polegało na współpracy, analizie i rozwiązywaniu problemów pojawiających się w gospodarstwach rolnych. Do współpracy z grupami celowymi obok doradców terenowych włączeni są również specjaliści zakładowi.

Tematyka zadań doradczych z zakresu innowacji technologicznych została tak skonstruowana, aby rolnicy specjalizujący się w różnych dziedzinach produkcji rolniczej mieli możliwość dostępu do wszystkich interesujących ich zagadnień. W 2013 roku kontynuowane będą zadania (szkolenia, kursy, porady, lustracje i artykuły), które dają producentom rolnym możliwość pozyskiwania najnowszej wiedzy technologicznej i technicznej z produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	3597
2.	Szkolenia	302
3.	Konferencje	21
4.	Opracowania	
	- Zalecenia nawozowe	7
	- Wyliczenia DJP, wielkości płyt obornikowych i zbiorników na odchody płynne	4
	- Wniosek o dopłatę do materiału siewnego	332
	- Wniosek o zwrot akcyzy paliwowej	4
	- Wniosek o dopłatę do materiału siewnego AGNAS 1, AGNAS 2	152
	- Inne	6
5.	Lustracje w gospodarstwach	1339
6.	Pokazy	
	- Pracy maszyn do produkcji roślinnej	4
	- Pracy maszyn do produkcji zwierzęcej	1
	- Inne	13

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencje					
1.	Zagrożenia w uprawie roślin sadowniczych	I	1	40	Teren województwa kujawsko-pomorskiego
2.	Nowości technologiczne wdrażane do sadownictwa	II	1	40	Minikowo
3.	IV Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego	IV	1	100	Teren województwa kujawsko-pomorskiego
4.	Integrowana ochrona pszenicy ozimej i jarej – nowe wymagania	I	1	100	Przysiek
5.	Nowe tendencje w hodowli odmian w zbożach i roślinach strączkowych	II	1	70	Grubno
6.	Profilaktyka w produkcji prosiąt i loch	III	1	50	Zarzeczewo
7.	Organizacja produkcji świń a wyniki ekonomiczne	III	1	60	Teren województwa kujawsko-pomorskiego
8.	Aktualne trendy w produkcji trzody chlewnej	III	1	60	Minikowo
9.	Teraźniejszość i przyszłość produkcji drobiarskiej w Polsce	I	1	40	Przysiek
10.	Polska rasa „Gęś Biała Kołudzka” – hodowla i chów	I	1	40	Kołuda Wielka
11.	Praca hodowlana na fermie szynszyli z wykorzystaniem wzorca oceny po jego modyfikacji	II	1	35	Minikowo
12.	Uprawa rzepaku	I	1	80	Przysiek
13.	XXI Forum Pszczelarzy	I	1	300	Przysiek
14.	Forum nasienne – forum strączkowe	I	1	50	Minikowo
15.	Aktualne trendy w hodowli bydła mlecznego	IV	1	40	Minikowo
16.	Uprawa użytków zielonych i pasze objętościowe podstawa efektywnego żywienia bydła	I	1	70	Rypin
17.	Produkcja bydła mięsnego	I	1	50	Przysiek
18.	Produkcja roślin zbożowych i pastewnych a możliwości ich wykorzystania w konkretnej produkcji zwierzęcej	IV	1	50	Przysiek
19.	Rola pszczoły miodnej w przyrodzie	IV	1	30	Zarzeczewo
20.	Perspektywy uprawy wiśni w Polsce	IV	1	30	Zarzeczewo
21.	Ochrona cebuli w praktyce	I	1	30	Radziejów
Szkolenia					
1.	Nowe odporne odmiany zbóż – ważny element integrowanej ochrony	II	1	20	Grubno
2.	Integrowana ochrona pszenicy ozimej i jarej w praktyce	II	1	20	Grubno
3.	Przyzagrodowy chów gęsi	II	2	30	Teren województwa kujawsko-pomorskiego

4	Ochrona i odtwarzanie rodzimych ras drobiu	I	1	20	Brodnica
5	Nowe trendy w hodowli i chowie królików	II	1	25	Minikowo
6	Optimalizacja żywienia królików w świetle nowych norm	I	1	25	Brodnica
7	Charakterystyka 51 odmian rzepaku ozimego	II	1	20	Grubno
8	Podsumowanie wyników oceny bydła mlecznego za 2012 rok	I	1	30	Nakło
9	Kalibracja opryskiwacza polowego	II	2	40	Grubno
10	Prawidłowe pozyskiwanie miodu	III	1	20	Zarzeczewo
11	Czynniki wpływające na plonowanie czereśni	I	1	30	Zarzeczewo
12	Wybrane zagadnienia z zakresu ochrony drzew owocowych	II	1	30	Szpetal Górny
13	Przyszłość produkcji truskawek w Polsce	I	1	30	Zarzeczewo
14	Ochrona i nawożenie pomidorów gruntowych	III	1	50	Chromowola
15	Zasady tworzenia i funkcjonowania grup producentów	I-IV	12	150	Teren województwa kujawsko-pomorskiego
16	Co w polu piszcz?	II	1	30	Chrzastowo

Wydawnictwa

Lp.	Tytuły	Termin (kwartał)	Nakład
1.	Ulotka – Integrowana ochrona pszenicy ozimej	IV	3000
2	Ulotka – Integrowana ochrona pszenicy jarej	III	1000
3	Informator – Kujawsko-Pomorskie Dni Pola Grubno 2013	II	1500
4	Ulotka – Kalibracja opryskiwacza sadowniczego	II	500
5	Informator-Forum nasienne	I	500
6	Broszura nt. miodu pszczelego	I	2000
7	Broszura nt. produktów pszczelich	II	2000

Tematyka pokazów

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Pokazy					
1.	Pokaz drobnego inwentarza	III	1	5	Grubno
2.	Uprawa rzepaku zgodnie z technologią konkretnej firmy hodowlano nasiennej w gospodarstwie rolnika indywidualnego	II	1	25	Gmina Łubianka
3.	Pokaz pracy maszyn do produkcji roślinnej	II	2	2300	Grubno
4.	Pokaz pracy maszyn do uprawy kukurydzy	III	1	50	Grubno
5.	Rozwój wybranych gatunków chwastów	III	1	bo	Minikowo

Tematyka konkursów

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konkursy					
1.	Konkurs na najlepszą odmianę ziemniaka	III	1	minimum 50	Przysiek
2.	Konkurs na najsmaczniejszą odmianę ziemniaka	III	1	minimum 30	Przysiek
3.	Konkurs „Ziemniak w tradycji Pomorza i Kujaw”	III	1	15	Przysiek

Zadanie 2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej

Cel:

Teoretyczne i praktyczne zapoznanie rolników z najnowszymi rozwiązaniami technicznymi stosowanymi w urządzeniach i maszynach wykorzystywanych w gospodarstwach rolnych.

Uzasadnienie:

Nowoczesne technologie zarówno w produkcji roślinnej jak i zwierzęcej nie byłyby możliwe bez zastosowania nowoczesnych maszyn i urządzeń. Maszyny takie wymagają od użytkowników wysokich umiejętności w zakresie eksploatacji i obsługi. Zwykle obejrzenie sprzętu bez możliwości zapoznania się z jego pracą w terenie nie daje w pełni poglądu na temat jego przydatności w gospodarstwie.

Zadania w ramach Centrum Techniki Rolniczej będą realizowane wraz z DLG AgroFood (Niemieckim Towarzystwem Rolniczym), wiodącą organizacją z sektora gospodarki rolnej i żywnościowej. Prowadzone od kilku lat w Ośrodku szkolenia w ramach Centrum Techniki Rolniczej (CTR) cieszą się dużą popularnością wśród rolników oraz uczniów szkół rolniczych. Swoją chęć uczestnictwa w szkoleniach deklarują nie tylko mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego, ale również z Wielkopolski i Pomorza. Za pośrednictwem takich szkoleń rolnicy mają pełną gamę ofert sprzętu rolniczego, a samodzielne testowanie wybranych maszyn w terenie już tylko ułatwia podjęcie decyzji o zakupie. Szkolenia w ramach CTR są kierowane do zainteresowanych danym tematem rolników. Ze względu na warsztatowy charakter szkoleń, liczba uczestników w danym dniu jest ograniczona do 50 osób.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rolników, w 2013 roku w ramach CTR planowana jest organizacja dwóch szkoleń praktycznych. Pierwsze poświęcone będzie wykonywaniu zabiegów ochrony roślin, szczególnie w aspekcie bezpieczeństwa stosowania środków ochrony roślin, natomiast drugie zastosowaniu agregatów uprawowych w rolnictwie.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Szkolenia	4

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Opryskiwacze polowe i sadownicze w ochronie roślin	II	1	100	Minikowo
2.	Agregaty uprawowe w nowoczesnym gospodarstwie	IV	1	100	Minikowo
3.	Ciągnikowe debiuty – parametry decydujące o wyborze ciągnika	II	1	100	Minikowo
4.	Zastosowanie GPS i programów komputerowych w racjonalizacji kosztów uprawy lub ładowarki uniwersalne	IV	1	100	Minikowo

Zadanie 3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych

Cel:

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych rolników i osób związanych z produkcją rolniczą.

Uzasadnienie:

Zmiany w środowisku naturalnym spowodowały, że stosowanie środków ochrony roślin obok nawożenia mineralnego stało się rutynowym działaniem w produkcji roślinnej. Uprawa intensywnych gatunków roślin uprawnych spowodowała zachwianie równowagi agroekosystemów. Wyjątkowo silny wpływ na środowisko naturalne mają chemiczne środki ochrony roślin. Stosowanie pestycydów pociąga za sobą zjawisko tzw. presji selekcyjnej. Przy życiu pozostają bowiem osobniki charakteryzujące się podwyższonym poziomem odporności na dany środek, dzięki zabiegowi chemicznemu zostają one bowiem w sposób naturalny wyselekcjonowane. Populacja szkodników wkrótce odradza się, ale jest to już populacja odporniejsza na dany pestycyd. To z kolei zmusza rolnika do stosowania pestycydów o działaniu bardziej radykalnym, które wywierają szkodliwy wpływ również na organizmy pożyteczne. Niektóre pestycydy mogą także zmieniać skład chemiczny roślin uprawnych.

Na uwagę zasługuje również problem odpadów pestycydowych. Źródłami tych odpadów są: produkcja przemysłowa środków ochrony roślin, transport, magazynowanie i dystrybucja tych środków, rolnictwo (np. opakowania po preparatach, ścieki z mycia aparatury roboczej

itp.) i gospodarstwa domowe (głównie pozostałości środków owadobójczych). Niepokojącym zjawiskiem są podróbki środków ochrony roślin, zwłaszcza te, które zawierają inne substancje biologicznie czynne, niż jest to zadeklarowane na etykiecie.

Dlatego konieczne jest stałe kontrolowanie stosowania powyższych czynników produkcji rolniczej. Kontrola ta powinna obejmować zarówno poziom dawki, sposób stosowania, dystrybucję, a także zagospodarowanie pustych opakowań.

Zasady stosowania środków ochrony roślin w produkcji rolniczej reguluje Ustawa o ochronie roślin z dnia 18 grudnia 2003 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849). Określa ona warunki, które trzeba spełnić, aby ochrona ta była skuteczna, a jednocześnie bezpieczna dla ludzi – operatorów opryskiwaczy jak i konsumentów żywności, zwierząt oraz dla środowiska naturalnego. Obowiązki wynikające z ww. ustawy nakładają na operatora opryskiwacza obowiązek ukończenia szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin, po którym otrzymuje zaświadczenie upoważniające do wykonywania zabiegów środkami ochrony roślin oraz do zakupu środków ochrony roślin, zaliczanych do toksycznych i bardzo toksycznych dla ludzi.

Od kilku lat Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie, z upoważnienia Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Bydgoszczy, prowadzi szkolenia chemizacyjne uprawniające do wykonywania zabiegów ochrony roślin. Szkolenia odbywają się w gminach według zapotrzebowania zgłaszanego przez doradców terenowych. Na szkoleniach rolnicy otrzymują między innymi niezbędną wiedzę jak postępować od momentu zakupu pojemnika do utylizacji pustego opakowania. Prowadzone są również szkolenia dla dystrybutorów środków ochrony roślin w zakresie obrotu i konfekcjonowania, które muszą być aktualizowane co 5 lat. W 2013 roku planuje się przeprowadzenie 140 szkoleń stacjonarnych z zakresu stosowania środków ochrony roślin lub obrotu, konfekcjonowania środków ochrony roślin.

Zagrożenia związane z nieprzestrzeganiem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwach rolnych skłaniają doradców do zwrócenia uwagi rolnikom na konsekwencje łamania przepisów BHP. Bezpieczeństwo i higiena pracy to powszechnie używana nazwa służąca do określenia zbioru zasad dotyczących bezpiecznego i higienicznego wykonywania pracy oraz nauka zajmująca się kształtowaniem właściwych warunków pracy. Podstawowe wymagania prawne dotyczące BHP zawiera Dział X Kodeksu pracy oraz wiele rozporządzeń, a w tym najważniejsze Rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 129, poz. 844 z 1997 roku z późniejszymi zmianami) oraz Polskie Normy. W 2011 roku wskaźnik wypadkowości w rolnictwie indywidualnym wyniósł 10,9 wypadków na 1000 ubezpieczonych i w porównaniu z 2010 rokiem nie uległ zmianie. Do wypadków dochodziło najczęściej wskutek niewłaściwej organizacji pracy, złego stanu nawierzchni podwórzy i ciągów komunikacyjnych, bałaganu w obejściu gospodarstwa oraz w pomieszczeniach produkcyjnych. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie od kilku lat współpracuje z Oddziałem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Bydgoszczy, z którym wspólnie propaguje przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwach rolnych. Pomimo, że tematyka szkoleń chemizacyjnych obejmuje bezpieczeństwo i higienę pracy, to w ramach

działalności doradczej w 2013 roku dodatkowo planuje się zorganizowanie szkoleń BHP dla rolników pracodawców.

Obecnie trwają prace legislacyjne nad ustawą o środkach ochrony roślin, która będzie wdrażała przepisy Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE. Zgodnie z tą Dyrektywą od 1 stycznia 2014 roku integrowana ochrona roślin będzie obowiązywała wszystkich producentów rolnych. W chwili obecnej nie wiadomo, czy wymagane będą szkolenia dla producentów w celu przygotowania ich do założeń integrowanej ochrony. Nie wiadomo również jaki organ będzie odpowiedzialny za nadzór nad tym procesem produkcji. Dlatego nie planuje się szkoleń w tym zakresie w 2013 roku. Jeśli jednak będzie potrzeba i określone zostaną zasady ich organizacji oraz zarys programowy, to KPODR weźmie czynny udział w prowadzeniu takich szkoleń.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Szkolenia w zakresie obrotu, konfekcjonowania lub stosowania środków ochrony roślin	140
2.	Szkolenia BHP dla rolników	12

Program 2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii

Zadanie 1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej

Cel:

Przekazanie producentom rolnym informacji o możliwościach wykorzystania naturalnych źródeł energii oraz o uprawie roślin z przeznaczeniem na cele energetyczne.

Uzasadnienie:

Polityka klimatyczno-energetyczna przyjęta we wszystkich krajach Unii Europejskiej nakłada na państwa członkowskie szereg celów i konkretnych zadań dla jej realizacji. Wykorzystanie energii odnawialnej postrzegane jest jako trwały kierunek rozwoju energetyki. Znalazło to odzwierciedlenie w dokumentach strategicznych, tj. „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku” i „Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych”. Rozwój tego sektora ma w części zastąpić paliwa kopalne oraz przyczynić się do zróżnicowania źródeł dostaw energii, a tym samym do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego kraju. Wpłynie to niewątpliwie także na ograniczanie zanieczyszczenia środowiska, w tym przede wszystkim zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych.

Zobowiązania nałożone na Polskę przez Dyrektywę 2009/28/WE to przede wszystkim 15% udział energii odnawialnej w bilansie energii finalnej oraz 10% udział biopaliw

w paliwach transportowych. Szczególna rola w tym procesie przypada biomasie, stąd realizacja powyższych zobowiązań stanowi duże wyzwanie dla rolnictwa i obszarów wiejskich. Zakłada się, że w ciągu najbliższych kilkunastu lat rolnicza przestrzeń produkcyjna będzie wykorzystywana nie tylko do produkcji żywności, ale także energii.

Polska dysponuje ograniczonym arealem użytków rolnych, które można wykorzystać do produkcji roślin na cele energetyczne. Odpowiedni ich dobór do danych warunków glebowo-klimatycznych oraz możliwości efektywnego lokalnego zagospodarowania na cele energetyczne wymagają odpowiedniej wiedzy, stąd też praca w tym temacie zostanie ukierunkowana na przekazywanie rolnikom rzetelnych informacji dotyczących tych zagadnień.

Duże znaczenie dla rozwoju tego sektora będą miały również inne naturalne źródła energii, m.in. kolektory słoneczne, pompy ciepła, małe elektrownie wodne, czy elektrownie wiatrowe. Przygotowanie inwestycji służącej produkcji i wykorzystaniu źródeł odnawialnych (biogazownie, biopaliwa, elektrownie wiatrowe) to zadanie bardzo złożone, dlatego też wskazanie ścieżki uzyskania pozwoleń formalno-prawnych ułatwi przygotowanie i wykonanie inwestycji przez zainteresowane osoby. Biorąc pod uwagę kosztowność tych inwestycji, istotne są też informacje o pozyskiwaniu środków finansowych na ich realizację.

Dostęp rolników do powyższych informacji planuje się osiągnąć poprzez szkolenia organizowane w terenie, artykuły we „Wsi Kujawsko-Pomorskiej” oraz bezpośrednie doradztwo udzielane społeczności wiejskiej.

Przygotowywana ustawa o odnawialnych źródłach energii, która wg zapowiedzi Ministra Gospodarki zacznie obowiązywać w 2013 roku, wprowadzi korzystne warunki do powstawania mikroinstalacji na obszarach wiejskich. W związku z tym należy oczekiwać dużego zainteresowania tymi instalacjami i wielu pytań z tego zakresu.

Ponadto, Ośrodek będzie realizował projekt związany z edukacją zawodową w ramach programu Lifelong Learning (Uczenie się przez całe życie) pn.: „Kompetencje dla energii przyszłości: program edukacyjny na doradcę ds. biomasy – Q-BICON”, którego celem jest przygotowanie programu kształcenia zawodowego na doradcę ds. biomasy dla obecnych oraz przyszłych doradców zajmujących się biomasą w całej Europie. Projekt będzie realizowany przy współpracy z organizacjami z Niemiec, Austrii oraz Węgier.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	300
2.	Szkolenia	28
3.	Konferencje	3
4.	Lustracje w gospodarstwach	17

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencje					
1.	Biogazownie szansa dla rolnictwa i środowiska	IV	1	100	Przysiek
2.	Szukajmy oszczędności – odnawialne źródła energii szansą dla nas	III	1	40	Minikowo
3.	IX Forum Energetyki Odnawialnej	IV	1	90	Przysiek
Szkolenia					
1.	Biogazownie szansą dla rolnictwa i środowiska	II	1	19	Minikowo
2.	Rośliny energetyczne – charakterystyka gatunków i ich agrotechnika	II	1	15	Grubno
3.	Praktyczne zastosowanie odnawialnych źródeł energii w rolnictwie	III	1	8	Teren woj. kujawsko-pomorskiego

Program 3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem

Zadanie 1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania „Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych” w gospodarstwach rolnych

Cel:

Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności z zakresu technologii produkcji rolniczych przyjaznych dla środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem programów rolnośrodowiskowych

Uzasadnienie:

Programy rolnośrodowiskowe są jednym z ważniejszych priorytetów Wspólnej Polityki Rolnej i od początków ich realizacji (2004r.) cieszą się dużym zainteresowaniem rolników. Płatności rolnośrodowiskowe stanowią nie tylko dodatkowe źródło dochodów, ale wiążą się z pewnymi zobowiązaniami środowiskowymi. Udział w programach jest całkowicie dobrowolny i wymaga 5-letniego zobowiązania rolnika do przestrzegania określonych wymogów, wprowadzania praktyk przyjaznych środowisku bądź zaniechania niekorzystnych działań. Początkowo producenci rolni byli nieufni wobec tego programu, jednak szybko przekonali się o korzyściach płynących z jego realizacji. Poza promocją produkcji rolniczej przyjaznej środowisku, ważnym efektem realizacji tego działania było pozytywne nastawienie rolników do zagadnień związanych z ochroną przyrody oraz znaczenia obszarów wiejskich w ochronie bioróżnorodności. Możliwość uzyskania wsparcia finansowego powoduje, że popularność tych programów wzrasta z roku na rok. W ramach PROW 2007-2013 zainteresowanie tym działaniem jest bardzo duże. W 2012 roku liczba wniosków złożonych w województwie kujawsko-pomorskim stanowiła 8,2% wszystkich wniosków złożonych w kraju. Stawia to przed doradcami rolnośrodowiskowymi duże wyzwanie i niemałą odpowiedzialność. Popularyzacja tego zagadnienia wymaga przeprowadzenia licznych szkoleń i trudnych, bezpośrednich rozmów z rolnikami. Następstwem tego jest przygotowanie

dokumentów: 5-letniego planu działalności rolnośrodowiskowej, corocznego wniosku o płatność i planu nawozowego dla pakietu rolnictwo zrównoważone.

W 2013 roku po raz ostatni rolnicy będą mogli składać wnioski o dopłaty rolnośrodowiskowe na starych zasadach. Od kilku miesięcy trwają prace nad nowym projektem pn. Program rolnośrodowiskowo-klimatyczny. Już dzisiaj wiadomo, że w 2014 roku o dopłaty rolnośrodowiskowe będą mogli ubiegać się rolnicy już uczestniczący w programie. Beneficjenci, dla których rok 2013 jest ostatnim rokiem 5-letniego zobowiązania, będą musieli czekać na ogłoszenie nowego programu. Ważną informacją dla rolników, którzy rozpoczęli realizację działań rolnośrodowiskowych w swoich gospodarstwach w 2012 roku i którzy zamierzają wejść w program w 2013 roku jest fakt, że w momencie wejścia w życie nowego programowania, będą mogli zakończyć program bez konieczności zwracania dotacji. Według obecnie obowiązujących przepisów rolnik, który zrezygnuje z realizacji programu musi w całości zwrócić przyznane mu dofinansowanie.

Odpowiednio ukierunkowane szkolenia i doradztwo pozwalają na znaczne polepszenie skuteczności instrumentów rolnośrodowiskowych. Dzięki zdobytej wiedzy produkcja prowadzona jest w sposób bardziej zrównoważony, a tym samym mają szansę przetrwać cenne enklawy dzikiej przyrody w krajobrazie rolniczym. Odpowiednie doradztwo jest szczególnie ważne w przypadku zmian profilu produkcji, na przykład przejścia na rolnictwo ekologiczne czy zrównoważone, ale również w przypadku pakietów przyrodniczych dla zachowania bioróżnorodności na poziomie gospodarstwa. Rolnicy otrzymując porady w sprawie ochrony środowiska i zarządzania gospodarstwem, chętniej stosują praktyki prośrodowiskowe. Możliwość uzyskania wsparcia finansowego powoduje, że popularność programów rolnośrodowiskowych wśród rolników z roku na rok wzrasta. Świadczy o tym liczba beneficjentów ubiegających się o płatność rolnośrodowiskową w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy PROW 2007-2013”, która w roku 2012 w skali kraju wynosiła 114 500, tj. o 30% więcej niż w 2011 roku.

W 2013 roku kontynuowane będą zadania polegające na udzielaniu doradztwa indywidualnego oraz na organizowaniu szkoleń, na których przybliżane będą zagadnienia związane z programem rolnośrodowiskowym.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	1761
2.	Szkolenia	48
3.	Opracowania - Plan i/lub wniosek rolnośrodowiskowy - Korekta planu i/lub wniosku - Wniosek o płatność – kontynuacja - Plan nawozowy - Prowadzenie rejestru działań agrotechnicznych związanych z programem rolnośrodowiskowym - Dokumentacja przyrodnicza	575 378 1902 1483 1 40
4.	Lustracje w gospodarstwach	440

Zadanie 2. Doradztwo dla rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)

Cel:

Merytoryczne wsparcie i pomoc dla rolników gospodarujących na obszarach narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Uzasadnienie:

W wielu rejonach kraju rolnictwo w sposób negatywny wpływa na jakość wód, co skutkuje ich zanieczyszczeniem substancjami biogennymi, tj. związkami azotu i fosforu. Zanieczyszczenia powstają szczególnie w wyniku niewłaściwego stosowania i przechowywania nawozów naturalnych oraz niepełnego wykorzystania składników nawozowych na polach produkcyjnych. Według Europejskiej Agencji Środowiska rolnictwo odpowiada za 50-80 % wszystkich zanieczyszczeń azotanami. Ochrona wód przed rolniczymi zanieczyszczeniami stanowi najpoważniejszy problem na styku ochrony środowiska i rozwoju rolnictwa. Wprowadzona w Unii Europejskiej Dyrektywa 91/676/EWG tzw. Dyrektywa Azotanowa dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego nakłada na każdy kraj członkowski obowiązek wyznaczenia tzw. obszarów szczególnie narażonych (OSN) na zanieczyszczenia azotanami.

Dla każdego obszaru, Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej (RZGW) zobligowane zostały do opracowania czteroletniego programu działań, jakie muszą być podjęte na tych terenach, by eliminować rolnicze zanieczyszczenia. Pierwsze OSN w Polsce wyznaczono w 2004 roku. Było ich 21 i zajmowały powierzchnię 6263 km², co stanowiło około 2% całkowitej powierzchni kraju. W 2008 roku na podstawie opracowanych ekspertyz zawierających m.in. ocenę zanieczyszczenia wód azotanami pochodzenia rolniczego oraz stanu rolnictwa, na terenach poszczególnych RZGW dokonano weryfikacji granic OSN. Efektem tych działań było wyznaczenie w 2008 roku 19 OSN, które zajmowały powierzchnię 4623,14 km², co stanowiło 1,49 % powierzchni kraju.

W 2012 roku poszczególne Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej wyznaczyły na lata 2012-2016 nowe OSN, które objęły 4,56 % ogólnej powierzchni kraju, tj. 7,53 % powierzchni użytków rolnych.

W województwie kujawsko-pomorskim na lata 2012-2016 wyznaczono 14 obszarów obejmujących 458 obrębów ewidencyjnych w 49 gminach. Są to:

- OSN Zgłowiączka – obejmujący obręby ewidencyjne (ich liczba podana w nawiasie) w gminach: Bądkowo (11), Zakrzewo (10), Dobrze (6), Radziejów (10), Bytów (23), Osiecin (27), Piotrków Kujawski (8), Topólka (16), Boniewo (2), Brześć Kujawski (15), Chocień (4), Lubraniec (25), Włocławek (4);
- OSN Bzura – obejmujący obręby ewidencyjne w gminach: Chodecz (3), Lubień Kujawski (15);
- OSN Prawostronne dopływy Zbiornika Włocławek obejmujący obręb w gminie Tłuchowo (1).

- obszar w zlewniach rzek Kotomierzycy i Struga Graniczna – obejmujący obręby ewidencyjne w gminach: Świekatowo (1); Pruszcz (11), Bukowiec (2), Dobrcz (11), Koronowo (1);
- obszar w zlewni rzeki Bachy – obejmujący obręby ewidencyjne w gminach: Wąbrzeźno (11), Płużnica (2), Lisewo (1), Chełmża (12), Lubicz (4), Łysomice (4), Kowalewo Pomorskie (4);
- obszar w zlewni rzeki Żacka Struga – obejmujący obręby ewidencyjne w gminach: Lisewo (11), Papowo Biskupie (6), Stolno (8);
- obszar w zlewni rzeki Struga Łysomicka – obejmujący obręby ewidencyjne w gminach: Łysomice (10), Chełmża (1), Łubianka (10), Unisław (1)
- obszar w zlewniach rzek Tażyna, Kanał Parchański i Dopływ z Marszałkowa – obejmujący obręby ewidencyjne w gminach: Aleksandrów Kujawski (18), Koneck (19), Bądkowo (10), Waganiec (12), Zakrzewo (5), Raciążek (6), Inowrocław (6), Rojewo (1), Dąbrowa Biskupia (18), Gniewkowo (13), Lubanie (11);
- obszar w zlewni jeziora Steklińskiego – obejmujący obręby ewidencyjne w gminach: Czernikowo (6), Kikół (2);
- obszar w zlewni jeziora Święte – obejmujący obręby ewidencyjne w gminie: Łasin (5);
- obszar w zlewni jeziora Nogat – obejmujący obręby ewidencyjne w gminach: Rogoźno (1), Łasin (4).
- obszar w zlewni Dopływu z Gruntowic – obejmujący obręby ewidencyjne w gminach: Janowiec Wielkopolski (2);
- obszar w zlewni jezior Biskupińskiego i Gąsawskiego – obejmujący obręby ewidencyjne w gminach: Gąsawa (8), Rogowo (3);
- obszar w zlewni Kanału Smyrnia – obejmujący obręby ewidencyjne w gminach: Inowrocław (14), Pakość (1), Rojewo (2) Złotniki Kujawskie (2).

Obszary szczególnie narażone w województwie kujawsko-pomorskim położone są na terenie trzech Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej (RZGW). Są to RZGW w Gdańsku, RZGW w Warszawie i RZGW w Poznaniu. Rolnicy posiadający grunty rolne na wymienionych obszarach zobligowani są do przestrzegania przepisów narzuconych przez te RZGW.

Gospodarstwa rolne położone na OSN zobligowane są do prowadzenia produkcji zgodnie z określonymi w programie wymogami:

- ✓ prowadzenie dokumentacji zabiegów agrotechnicznych oraz informacji o planach i zbiorach,
- ✓ przestrzeganie określonych terminów stosowania nawozów,
- ✓ przestrzeganie określonych maksymalnych limitów całkowitej ilości azotu (N),
- ✓ sporządzenie planu nawozowego dla gospodarstw posiadających powyżej 100 ha na obszarach OSN,
- ✓ posiadanie zbiorników na przechowywanie gnojówki i gnojowicy dostosowanej do przechowywania co najmniej półrocznej produkcji tych nawozów (udokumentowane zagospodarowanie nadmiaru produkowanych nawozów),
- ✓ przechowywanie obornika w sposób bezpieczny dla wód i gleby.

Na dostosowanie się rolników do spełnienia wymagań określonych w nowym programie działań przewidziano okres przejściowy. Większość wymagań ma obowiązywać od marca 2013 roku, natomiast na wyposażenie gospodarstw w odpowiednie zbiorniki przewidziano okres przejściowy trwający do końca obowiązywania programu.

Zadania w programach działań skierowane są do różnych instytucji, w tym także do Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie. W 2013 roku Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego będą realizowały następujące zadania:

1. Prowadzenie akcji informacyjno-szkoleniowej, aby umożliwić każdemu rolnikowi na tych terenach uczestnictwo i uzyskanie zaświadczenia, które będzie wymagane w ramach CC.
2. Pomoc w opracowaniu planów nawożenia i bilansów azotu przy użyciu programów komputerowych w gospodarstwach objętych rejestrami gminnymi.
3. Prowadzenie lustracji i bieżącego doradztwa z zakresu dobrych praktyk rolniczych w gospodarstwach objętych monitoringiem, a wpisanych do rejestrów gminnych.

Z prowadzeniem doradztwa w postaci szkoleń i opracowania planów nawożenia wiązą się dodatkowe koszty. Dlatego KPODR w Minikowie corocznie składa wniosek o dofinansowanie działania do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	614
2.	Szkolenia	56
3.	Opracowania	42
	- <i>Plany nawozowe</i>	15
4.	- <i>inne</i>	15
	Lustracje w gospodarstwach	114

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenie					
1.	Aktualny stan wdrażania dyrektywy azotanowej i RDW – obowiązki rolników	IV	1	15	ZSR Grubno

Program 4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

Zadanie 1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych

Cele:

Przekazanie rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich niezbędnej wiedzy na temat zmian oraz działań dotyczących wsparcia rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013.

Nabywanie przez rolników umiejętności wykorzystania funduszy przeznaczonych na rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich.

Uzasadnienie:

Zadanie – Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych, zostało w zasadzie zrealizowane w poprzednich latach. Analogicznie do ogłaszania naborów na poszczególne działania, w latach 2008 – 2010 narastała intensywność działań doradczych. Na początku okresu objętego niniejszym Programem z puli PROW na lata 2007 – 2013 pozostaje do zakontraktowania około jedna piąta środków finansowych, a w działaniach bezpośrednio dostępnych dla rolników znacznie mniej. W najpopularniejszych w województwie działaniach – „Modernizacji gospodarstw rolnych” i „Ułatwieniu startu młodym rolnikom” złożone wnioski znacznie przekroczyły ustalone a następnie powiększone limity. Według deklaracji Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, głównym celem jest obecnie zabezpieczenie finansowania dla wniosków, które zostały złożone w poprzednich naborach. W odniesieniu do wymienionych działań – zabezpieczono środki dla ponad 80% wnioskujących w ostatnim naborze w województwie kujawsko-pomorskim o wsparcie dla młodych rolników rozpoczynających samodzielne gospodarowanie oraz niespełna połowy gospodarstw rodzinnych i firm ubiegających się o pomoc inwestycyjną na modernizację. Można zatem uznać, że cel postawiony przed doradztwem w zakresie omawianego zadania został osiągnięty, ponieważ złożone wnioski opiewały na kwoty większe od limitów przydzielonych dla regionu. Rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich uzyskali niezbędną wiedzę na temat poszczególnych działań i zmian w warunkach uzyskiwania pomocy, jakie następowały w trakcie wdrażania aktualnie obowiązującego PROW.

W 2013 roku zadanie będzie realizowane dwutorowo. Powoli wygaszane będą formy doradcze skupiające się na instrumentach PROW na lata 2007-2013 oraz intensyfikowane działania informacyjne i szkoleniowe odnoszące się do nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

Do kończącego się Programu będą mieć odniesienie przede wszystkim opracowania, porady oraz lustracje. Niewielka, chociaż dominująca wśród opracowań liczba usług wiąże się głównie z działaniem „Modernizacja gospodarstw rolnych”, w ramach którego część beneficjentów podjęła operacje dwuetapowe. Ich realizacja w okresie do 36 miesięcy powoduje, iż część zadań będzie finalizowana w bieżącym roku. W innych działaniach PROW zaplanowano jedynie pojedyncze opracowania. Podobnie, w przyjętej do wykonania

liczbie porad większość będą stanowić porady – pomoc dla beneficjentów, którzy realizują zakres i zobowiązania z zawartych uprzednio umów.

Natomiast szkolenia będą tematycznie skupione na nowym okresie programowania. Zaplanowano przeciętnie po 2-3 szkolenia w powiecie, które będą stanowić kontynuację akcji informacyjnej rozpoczętej jesienią 2012 roku. Głównym jej celem jest stopniowe przygotowanie rolników do pozyskiwania środków w ramach instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej, jakie będą dostępne w latach 2014-2020. Szkoleniom będzie towarzyszyć akcja informacyjna, zwłaszcza w wydawnictwach własnych KPODR, w ramach której, w miarę podejmowania decyzji dotyczących nowego kształtu Wspólnej Polityki Rolnej, polityki spójności i polityki regionalnej, będą udostępniane informacje przybliżające poszczególne instrumenty pomocy, warunki jej uzyskiwania oraz ich zakres i dostępność w regionie. Ze względu na złożony proces decyzyjny na szczeblu Wspólnoty, przesuwające się terminy podejmowania rozstrzygnięć, wielofunduszowy charakter finansowania i kontrakty poszczególnych krajów z Komisją Europejską poprzedzające przyjęcie programów narodowych, szkolenia w roku 2013 będą w większości przypadków odnosić się do całości zmian w strategiach UE, w tym we Wspólnej Polityce Rolnej. Przykładem tematów szkoleniowych przewidzianych do przeprowadzenia może być propozycja przedstawiona przez PZDR w Świeciu – „Pozyskanie środków unijnych w nowym okresie programowania po 2013 roku”.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	1519
2.	Szkolenia	60
3.	Opracowania	
	- Ułatwianie startu młodym rolnikom	2
	- Modernizacja gospodarstw rolnych	50
	- Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	2
	- Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	2
3.	- Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	
	- Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych	1
4.	Lustracje w gospodarstwach	14

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenie					
1.	„Pozyskanie środków unijnych w nowym okresie programowania po 2013 roku”	IV	19	300	woj. kujawsko- pomorskie

Zadanie 2. Przekazywanie rolnikom informacji i doradztwo w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross compliance)

Cel:

Propagowanie i zachęcanie rolników do korzystania z usług doradczych w zakresie dostosowania gospodarstw do wymogów wzajemnej zgodności.

Uzasadnienie:

Reforma Wspólnej Polityki Rolnej wprowadziła między innymi uzależnienie otrzymywania płatności bezpośrednich oraz niektórych płatności realizowanych w ramach PROW 2007-2013 od spełniania przez gospodarstwo wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance). W nowych państwach członkowskich, w tym również w Polsce, wymogi te podzielone zostały na trzy obszary:

- obszar A, który obejmuje: identyfikację i rejestrację zwierząt oraz zagadnienia ochrony środowiska naturalnego,
- obszar B, który obejmuje: zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt, zgłaszanie niektórych chorób oraz zdrowotność roślin,
- obszar C, który obejmuje dobrostan zwierząt.

Od 1 stycznia 2009 roku w Polsce obowiązują wymogi z obszaru A, z obszaru B od 1 stycznia 2011 roku, natomiast wymogi obszaru C będą obowiązywały od 2013 roku.

Wypełnienie norm i warunków wynikających z zasady cross compliance stawia przed krajami członkowskimi obowiązek kontroli rolników i nakładania na nich odpowiednich sankcji w przypadku nieprzestrzegania określonych wymogów. Każdy kraj członkowski sam ustala zasady kontroli.

Aby ułatwić producentom rolnym dostosowanie gospodarstw do wymogów zasady wzajemnej zgodności wprowadzono działanie „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”. W ramach działania zakłada się zapewnienie dostępu do usług z zakresu doradztwa rolniczego i leśnego rolnikom otrzymującym płatności bezpośrednie oraz posiadaczom lasu. Korzystając z pomocy uprawnionych doradców, rolnik może występować do ARiMR o dofinansowanie poniesionych kosztów usług doradczych. Zakres pomocy doradczej obejmuje ocenę spełniania przez gospodarstwo rolne wymogów wzajemnej zgodności, a jeżeli w trakcie oceny stwierdzone zostaną niezgodności – również pomoc w sporządzaniu planu dostosowania gospodarstwa rolnego do wymogów cross compliance. Rolnicy korzystający z doradztwa w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” mogą ubiegać się o zwrot 80% kwalifikowanych kosztów usług

doradczych (bez podatku VAT). Korzystanie z usług doradczych jest w pełni dobrowolne, ale jeżeli rolnik chce skorzystać z usługi doradczej to musi ona obligatoryjnie obejmować ocenę spełnienia przez gospodarstwo wymogów wzajemnej zgodności oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Pierwszy nabór wniosków zakończył się z końcem 2009r. Obecnie trwa drugi nabór wniosków, który prowadzony jest przez ARiMR od 16 sierpnia 2010r. Zakres usług został poszerzony o dodatkowe usługi doradcze zgodnie z załącznikiem Nr 3 do Rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 lipca 2010 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”. KPODR w Minikowie jest w trakcie podpisywania nowych umów z rolnikami. Wbrew oczekiwaniom, zainteresowanie rolników działaniem jest niewielkie. W celu uświadomienia rolnikom jak istotne jest spełnienie wymagań cross compliance, KPODR przeprowadzi w 2013 roku kolejny już cykl szkoleń (65) w ramach PROW 2007-2013, „Szkolenia z zakresu dostosowania gospodarstw rolnych Pomorza i Kujaw do wymogów wzajemnej zgodności”. Ich tematem będzie przybliżenie zagadnień dotyczących wymogów w zakresie ochrony środowiska, intensyfikacji i rejestracji zwierząt, zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i zdrowotności roślin oraz w zakresie dobrostanu zwierząt.

Prowadzone będzie doradztwo indywidualne oraz wszechstronna pomoc w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie tego działania. W gospodarstwach, które podpiszą umowę z Kujawsko-Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego i otrzymają pozytywną opinię z ARiMR, w 2013 roku wykonana zostanie usługa polegająca na kompleksowej ocenie gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania wymogów cross compliance oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

W ramach zadania przeprowadzone szkolenia będą również realizowały postanowienia Artykułu 8 Ustawy o ochronie zwierząt z 21 sierpnia 1997 (Dz. U z 2010r. Nr 47 poz. 278) narzucającego upowszechnianie przepisów Ustawy przez wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	1193
2.	Szkolenia	78
3.	Opracowania: - Wniosek: Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - Raport z oceny dostosowania gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności i BHP	208 236
4.	Podpisanie umowy z rolnikiem na korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	200
5.	Lustracje w gospodarstwach	796

Zadanie 3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych

Cel:

Przygotowanie jak największej liczby rolników do korzystania z dopłat obszarowych.

Uzasadnienie:

Udział wsparcia bezpośredniego w dochodach rolników uzyskiwanych z działalności rolniczej szybko wzrasta. Płatności są i prawdopodobnie pozostaną w najbliższych latach głównym mechanizmem Wspólnej Polityki Rolnej. Ich waga rośnie wobec spowolnienia gospodarczego i związanej z tym ograniczonej dostępności innych, pozarolniczych źródeł dochodu oraz wobec wielu wyzwań, które tak jak wymarznienia upraw w minionym sezonie, dotyczą rolników w niespotykanej wcześniej skali.

Płatności obszarowe należne rolnikom za 2013 rok będą mieć specyficzny, przejściowy charakter wynikający z kontynuacji obecnie obowiązujących systemów ich stosowania przy jednoczesnym finansowaniu z budżetu objętego nową perspektywą finansową na lata 2014-2020. Z tego względu należą do nielicznych mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej, które zostały uregulowane prawnie¹ jeszcze przed przyjęciem pakietu rozporządzeń określających kształt innych instrumentów polityki wspólnotowej wobec wsi i rolnictwa na nadchodzące lata. Istnieje równocześnie prawdopodobieństwo, iż zmniejszanie udziału budżetu krajowego w bezpośrednim wsparciu dochodów polskich rolników, wprowadzenie modulacji i ewentualny silny kurs złoty/euro mogą w istotny sposób obniżyć kwoty z tytułu wsparcia przekazywane beneficjentom. Można zatem spodziewać się zwiększonego oczekiwania rolników wobec specjalistów Ośrodka na wyjaśnienia i działania informacyjne, które nie są w niniejszym Programie uwidaczniane w postaci wymiernych zadań. Z drugiej strony, powierzchniowa formuła naliczania płatności za rok 2013 pozostaje bez zmian. Bardzo zbliżony do dotychczasowego będzie zapewne formularz wniosku i równie duża ilość informacji umieszczona w jego spersonalizowanej formie przesyłanej do rolników przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, co zmniejsza zapotrzebowanie na szkolenia o charakterze instruktażowym, gdyż wnioskodawcy nabywają z roku na rok umiejętności wypełniania aplikacji. Maleje też liczba gospodarstw, a zatem i osób wnioskujących o omawiane wsparcie. Z wymienionych powodów, założenia na rok 2013 przewidują zmniejszoną liczbę zadań w postaci porad. Mniejsza będzie również liczba szkoleń ukierunkowanych wyłącznie na zagadnienia wsparcia bezpośredniego, które będzie częściej prezentowane jako jeden z elementów zmian Wspólnej Polityki Rolnej, jakie mają nastąpić po 2013 roku, tym bardziej, że stopień szczegółowości przyjętych regulacji nie będzie jeszcze wystarczający dla precyzyjnego przedstawiania warunków uzyskania wsparcia,

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 71/2012 z dnia 11 lipca 2012 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 w zakresie stosowania płatności bezpośrednich dla rolników w odniesieniu do roku 2013

zwłaszcza w obrębie nowych jego elementów, takich jak pomoc dla drobnych gospodarstw, „zazielenienie”, zwiększona płatność dla młodych rolników i inne. Przyjęty do realizacji zakres opracowań w postaci wniosków o płatności bezpośrednie i wsparcie ONW wraz z wypełnieniem załączników graficznych jest zbliżony do planowanego w latach poprzednich, aczkolwiek mniejszy od faktycznego wykonania w 2012 roku. Należy przy tym podkreślić, że znaczące przekroczenie planu w ubiegłorocznej kampanii miało swoje źródło w masowych przesiewach ozimin i bardzo krótkim czasie, jaki pozostał wnioskującym po wykonaniu podwojonego zakresu prac wiosennych na przygotowanie i złożenie aplikacji.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	1078
2.	Szkolenia	41
3.	Opracowania - <i>Wnioski obszarowe</i>	8500

Zadanie 4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych

Cel:

Pomoc w tworzeniu nowych i funkcjonowaniu istniejących grup producentów rolnych.

Uzasadnienie:

W dniu 15 września 2012 roku minęło 12 lat od uchwalenia Ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach. Wejście w życie powyższej ustawy oraz stosownych rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi umożliwiło rozpoczęcie procesu gospodarczego organizowania się rolników w grupy producentów rolnych. Duże szanse rozwojowe dla polskiego rolnictwa stworzyło przystąpienie do Unii Europejskiej, co w konsekwencji spowodowało napływ pomocowych środków finansowych, w tym środków przeznaczonych dla grup producentów. Stąd wynikają konieczne działania doradcze, by pomóc rolnikom w organizowaniu się w grupy producentów. Grupy producentów rolnych przyczyniają się do poprawy sytuacji dochodowej głównie małych i średnich gospodarstw. Wspólna oferta rynkowa większej liczby gospodarstw rolnych powoduje łatwiejszy zbyty produktów oraz możliwość uzyskania wyższych cen.

W województwie kujawsko-pomorskim do rejestru Marszałka Województwa wpisanych jest 110 grup producentów rolnych, co klasyfikuje region kujawsko-pomorski pod względem liczebności grup na drugim miejscu w kraju. W 2013 roku kontynuowane będą działania doradcze rozpoczęte w 2012 roku oraz w dalszym ciągu prowadzona będzie promocja tworzenia grup producenckich. Planowane jest objęcie doradztwem około 30 grup ogrodniczych i 60 grup producentów rolnych oraz doradztwo dla grup w trakcie rejestracji.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	247
2.	Szkolenia	25
3.	Opracowania	4
	- Plan działania grupy producentów rolnych	4
	- Wniosek: Grupy producentów rolnych	4
	- Przygotowanie dokumentów do rejestracji grupy producentów rolnych	10
	- Zmiany planu dochodzenia do uznania dla grupy owoców i warzyw	

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenie					
1.	Zasady tworzenia i funkcjonowania grup producentów	I – IV	12	150	Teren woj. kujawsko-pomorskiego

Program 5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

Zadanie 1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji

Cel:

Wsparcie doradcze rolników zainteresowanych integrowaną produkcją.

Uzasadnienie:

Integrowana Produkcja (IP) jest systemem produkcji umożliwiającym pozyskanie produktów wysokiej jakości przy kontrolowanym nawożeniu i ochronie roślin. Integrowana Produkcja to produkcja dająca pierwszeństwo bezpiecznym metodom niechemicznym, minimalizująca niepożądane efekty uboczne stosowanych agrochemikaliów, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska i zdrowia ludzi. Głównym celem Integrowanej Produkcji jest maksymalne ograniczanie stosowania syntetycznych środków ochrony roślin, nawozów sztucznych czy regulatorów wzrostu roślin. Chemiczna ochrona roślin przed chorobami, szkodnikami czy chwastami, gdy jest to możliwe, powinna być zastępowana metodami alternatywnymi, takimi jak: biologiczne, fizyczne i agrotechniczne.

W Unii Europejskiej Integrowana Produkcja jest obowiązującym standardem, w Polsce dąży się do takiego standardu. Propagowaniem i wdrażaniem zasad Integrowanej Produkcji Owoców (IPO) specjaliści Ośrodka zajmowali się od 1992 roku. Dynamiczny rozwój IPO

miał miejsce kilka lat temu (głównie w latach 2005-2007), kiedy to pojawiły się informacje o planowanym dofinansowaniu IPO ze strony UE i polskiego budżetu. Dofinansowanie to miało być zachętą do upowszechnienia tej bardzo zasadnej idei produkcji, niestety w praktyce rozczarowało wszystkich potencjalnie zainteresowanych. Obecnie teoretycznie każde gospodarstwo niezależnie od areálu, może być dofinansowane kwotą 2 750 zł rocznie, lecz te pieniądze są mało realne do pozyskania. Maksymalnie 750 zł z tej kwoty można dostać jako zwrot poniesionych kosztów zakupu pułapek lepowych i feromonowych, fachowych publikacji oraz składki na rzecz grupy producenckiej. Niestety niewielu producentów do takich grup należy. Pozostałe 2 000 zł przeznaczone jest na refundację kosztów badań pozostałości związków chemicznych w owocach. W większości krajów starej UE rolnicy do dziś otrzymują dopłaty (a nie refundację kosztów) do każdego hektara (a nie na gospodarstwo, jak to zaplanowano w Polsce). Po okresie bardzo dużego zainteresowania rolników szkoleniami z IPO (wymaganymi w staraniu się o certyfikat IP) obecnie odnotowano wyraźny spadek zainteresowania. W chwili obecnej zainteresowanie producentów owoców i warzyw IP jest znikome, stąd trudno jest nawet zorganizować jedną grupę rolników chętnych do przeszkolenia. Uważa się jednak, że utrzymanie dotychczasowego systemu Integrowanej Produkcji, zwłaszcza w zakresie stosowania bezpiecznych dla środowiska metod i środków jest w pełni uzasadnione. System IP powinien być zachowany i preferowany.

Zadanie - Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji, będzie kontynuowane w 2013 roku. Jego główne działania to porady, szkolenia oraz lustracje.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	77
2.	Szkolenia	9
3	Lustracje	15

Zadanie 2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności

Cele:

Edukacja rolników w zakresie ekologicznego systemu produkcji żywności zgodnie z obowiązującym prawodawstwem.

Upowszechnianie i promocja ekologicznych metod produkcji.

Pomoc w pozyskiwaniu funduszy unijnych w ramach PROW 2007-2013 dostępnych dla producentów żywności ekologicznej.

Uzasadnienie:

Coraz większa świadomość ekologiczna konsumentów skutkuje rosnącym zapotrzebowaniem na produkty i przetwory o wysokiej jakości i gwarancji ich pochodzenia. Po stronie producenta i przetwórcy leży odpowiedzialność za produkcję i przetwórstwo zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, a także odpowiednie opakowanie, oznakowanie, informacja dla potencjalnych odbiorców o walorach produktów ekologicznych.

KPODR w Minikowie działa na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego, a także współuczestniczy w akcji promocyjnej i informacyjnej dot. „Rolnictwa ekologicznego”. Poprzez liczne szkolenia, warsztaty, konferencje, wystawy, konkursy, porady oraz programy upowszechnia ekologiczne metody produkcji, dzięki czemu wzrasta ilość gospodarstw produkujących metodami ekologicznymi w województwie kujawsko-pomorskim, a także ilość odbiorców tej żywności (od 272 gospodarstw w 2007 r. do 385 gospodarstw w 2011 r. oraz ilość przetwórní ekologicznych z 11 w 2007 r. do 13 w 2011 r.). Propagując ekologiczną metodę produkcji jako bezpieczną dla środowiska i człowieka w środkach masowego przekazu (RTV, artykuły) przybliża się produkty ekologiczne konsumentom, którzy poszukując tych specyficznych pod względem jakości produktów korzystać mogą z bazy gospodarstw ekologicznych województwa kujawsko-pomorskiego umieszczonej na stronie www.kpodr.pl. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie współpracuje ściśle z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu, podnosząc sukcesywnie wiedzę pracowników, typując do współpracy gospodarstwa demonstracyjne województwa kujawsko-pomorskiego. Od lat KPODR w Minikowie jest organizatorem szeregu wystaw, stoisk przy okazji dużych imprez organizowanych przez Ośrodek, podczas których prezentowane oraz promowane są produkty i przetwory ekologiczne z województwa kujawsko-pomorskiego. Ośrodek jest także współorganizatorem Krajowych Dożynek Ekologicznych w Przysieku. Od pięciu lat uczestniczy w organizacji wojewódzkiego etapu konkursu „Na najlepsze gospodarstwo ekologiczne”, którego głównym organizatorem jest Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W 2008 i 2010 roku gospodarstwa z województwa kujawsko-pomorskiego otrzymały pierwsze nagrody krajowe, reprezentując wysoki poziom prowadzonej produkcji metodami ekologicznymi. W 2009 roku kolejne gospodarstwo ekologiczne zdobyło drugą nagrodę krajową promując województwo kujawsko-pomorskie w kraju. Organizowane przez Ośrodek konferencje, warsztaty, szkolenia są odpowiedzią na potrzeby rolników i dotyczą aktualnych przepisów prawnych, metod

produkcji przyjaznych środowisku, zamkniętego obiegu substancji w gospodarstwie rolnym, znakowania produktów ekologicznych oraz ich dystrybucji i przetwórstwa. Od 2010 roku KPODR w Minikowie jest jednym z partnerów w międzynarodowym projekcie BERAS IMPLEMENTATION, w którym działania skierowane są na propagowanie przyjaznych dla środowiska naturalnego metod produkcji rolniczej, w celu ograniczenia wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do Morza Bałtyckiego. W ramach powyższego projektu Ośrodek współpracuje z wybranym i przygotowanym do tego celu gospodarstwem ekologicznym Pana Piotra Zdziarskiego. Gospodarstwo z przygotowaną i wyposażoną w ramach projektu bazą szkoleniową pełni rolę gospodarstwa demonstracyjno-szkoleniowego, służy jako miejsce zajęć praktycznych i teoretycznych do kształcenia rolników, doradców i młodzieży.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	149
2.	Szkolenia	10
3.	Konferencje	1
4.	Lustracje w gospodarstwach	44
5.	Wystawy rolnictwa ekologicznego	2

Tematy ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	Marketing i sprzedaż produktów ekologicznych	II	1	60	Zarzeczewo
Szkolenie					
1.	Produkcja rolnicza zgodna ze środowiskiem	II – IV	3	70	Teren woj. kuj.-pom.

Priorytet II

**Podnoszenie poziomu zarządzania
gospodarstwem rolnym**

Program 1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw

Zadanie 1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej

Cel:

Analiza sytuacji ekonomicznej towarowych gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim, ze szczególnym uwzględnieniem kosztów bezpośrednich i pośrednich, a w dłuższym okresie tendencji zmian relacji przychodów i kosztów dla wybranych działalności produkcyjnych.

Uzasadnienie:

Opracowania są potrzebne do obiektywnej oceny sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych. Kalkulacje rolnicze, raporty dotyczące kształtowania kosztów i dochodów wykonywane w ramach systemu Agrokoszty oraz inne analizy pomagają rolnikom w podejmowaniu bieżących decyzji, planowaniu produkcji i zamierzeń inwestycyjnych. Gromadzone dane w ramach systemu Agrokoszty są podstawą do wykonania krótko i średniokresowych analiz produkcyjno-ekonomicznych, jak i do prognozowania efektów produkcyjno-ekonomicznych dla wybranych działalności w gospodarstwie. Rolnicy są zainteresowani określeniem najbardziej dochodowych działalności produkcyjnych występujących w gospodarstwie. Opracowane kalkulacje dla działalności roślinnych i zwierzęcych mają na celu pokazanie wyników ekonomicznych w zależności od poziomu intensywności produkcji oraz doboru odpowiedniej technologii. Dla administracji państwowej, organizacji rolniczych, doradców i innych zainteresowanych są cenną informacją o aktualnych kosztach produkcji i efektach ekonomicznych.

Dane wynikowe są prezentowane w opracowaniu „Kalkulacje rolnicze” w nakładzie 1000 egzemplarzy oraz w postaci tzw. raportów porównawczych, grupujących badane działalności według skali produkcji w gospodarstwach. W 2013 roku planowane jest przeprowadzenie badań w ramach systemu Agrokoszty w 50 gospodarstwach. Zapotrzebowanie na kalkulacje i inne opracowania utrzymuje się na stałym poziomie od wielu lat.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	984
2.	Szkolenia	33
3.	Konferencje	1
4.	Opracowania	50
	- Agrokoszty	1
	- Kalkulacje rolnicze	

Tematy ważniejszych konferencji

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	Podatek dochodowy w rolnictwie	I – IV	1	100	Przysiek
Szkolenie					
1.	Sytuacja ekonomiczna gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim. Zastosowanie komputera i wybranych programów komputerowych w procesie zarządzania gospodarstwem rolnym	I – IV	34	510	Siedziby PZDR

Wydawnictwa

Lp.	Tytuły	Termin (kwartał)	Nakład
1.	Kalkulacje rolnicze 2013	IV	1 000
2.	Podatki w rolnictwie	I – IV	1 000

Zadanie 2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych

Cel:

Analiza sytuacji ekonomicznej gospodarstw planujących inwestycje finansowane z wykorzystaniem kredytów, w tym kredytów preferencyjnych z dopłatami ARiMR.

Umożliwienie rolnikom odzyskania podatku VAT naliczonego od środków produkcji nabywanych w związku z prowadzeniem działalności rolniczej.

Uzasadnienie:

Zapotrzebowanie na sporządzanie planów inwestycyjnych dla gospodarstw ubiegających się o kredyty, głównie kredyty preferencyjne z dopłatami ARiMR z roku na rok ulega zmniejszeniu. W przyszłym roku oczekuje się dalszego, drastycznego zmniejszenia zapotrzebowania na opracowania planów inwestycji ze względu na zmianę przepisów dotyczących pomocy krajowej w zakresie możliwości kredytowania zakupu gruntów rolnych.

Na podstawie sporządzonego planu można stwierdzić celowość realizowanej inwestycji zgodnie z Zarządzeniem Prezesa ARiMR dotyczącym zasad udzielania kredytów inwestycyjnych z dopłatą Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do oprocentowania oraz „Wykazu działalności w zakresie rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego, usług dla rolnictwa oraz działów specjalnych produkcji rolnej wspomaganych przez ARiMR w postaci dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych”.

W roku 2000 rolnicy uzyskali możliwość wyboru sposobu opodatkowania w związku z wprowadzeniem podatku VAT na nieprzetworzone produkty rolnicze. System „ryczałtowy”

jest niezwykle prosty lecz nie zawsze opłacalny, szczególnie w gospodarstwach, które dużo inwestują lub prowadzą produkcję intensywną. Rosnące zainteresowanie rolników rozliczaniem podatku VAT na zasadach „ogólnych” wskazuje na potrzebę rozszerzenia usługi polegającej na prowadzeniu ewidencji zakupu i sprzedaży oraz sporządzaniu deklaracji podatkowych.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	802
2.	Szkolenia	45
3.	Opracowania	336
	- <i>Plany inwestycji</i>	10
	- <i>Wnioski o kredyty bankowe</i>	100
	- <i>Analizy ekonomiczne</i>	329
	- <i>Umowy VAT</i>	

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenie					
1.	Podatek od towarów i usług ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień w rolnictwie	I –IV	45	675	Siedziby PZDR

Program 2. System zbierania i wykorzystania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych – Polski FADN

Zadanie 1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN

Cel:

Analiza sytuacji dochodowej gospodarstw rolnych w makroregionie Wielkopolska i Śląsk w zależności od wielkości ekonomicznej i typu rolniczego po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

Uzasadnienie:

Podstawowym zadaniem Systemu Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych - Polski FADN jest dostarczenie do Komisji Europejskiej informacji o sytuacji produkcyjno-ekonomicznej towarowych gospodarstw rolnych w Polsce.

Wyniki rachunkowości służą między innymi do oceny wpływu skuteczności poszczególnych instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej na sytuację ekonomiczną towarowych gospodarstw rolnych w państwie członkowskim.

Rolnicy prowadzący systematycznie rachunkowość rolną mają możliwość analizy ponoszonych kosztów produkcji i uzyskiwanych dochodów. Mogą ocenić swoje gospodarstwo na tle innych gospodarstw uczestniczących w systemie rachunkowości Polski FADN.

Ponadto rolnicy nabywają umiejętności systematycznego prowadzenia i dokumentowania zapisów, co może być przydatne przy przejściu na zasady ogólne rozliczania podatku VAT oraz innych rozliczeniach finansowych.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Prowadzenie ksiąg FADN	1200
2.	Wizyty w gospodarstwach	7070
3.	Opracowania - Wprowadzanie danych do komputera i generowanie raportów indywidualnych gospodarstwa rolnego	1180
4.	Lustracje w gospodarstwach	120

Program 3. System informacji rolniczej

Zadanie 1. Gromadzenie i upowszechnianie rolniczej informacji rynkowej

Cel:

Monitorowanie kształtowania się cen rynkowych dla podstawowych produktów rolniczych oraz środków do produkcji na rynku lokalnym.

Uzasadnienie:

Ośrodki Doradztwa Rolniczego są zobowiązane do systematycznego przekazywania cen rynkowych do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ponadto zbierane ceny wykorzystuje się przy sporządzaniu planów inwestycyjnych i innych analiz ekonomicznych. Odbiorcami informacji rynkowej są także Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, media lokalne i krajowe, rolnicy indywidualni, organizacje samorządowe i rolnicze, koła łowieckie oraz firmy ubezpieczeniowe. Zainteresowanie kształtowaniem się cen produktów rolnych i środków do produkcji stale wzrasta.

Notowania targowiskowe zbierane są we wszystkich Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego 52 razy w roku z wyjątkiem powiatu nakielskiego, sępoleńskiego i świeckiego,

gdzie targowiska są zamknięte. Każdy Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego wprowadza dane do internetowej bazy cen „Notowania”.

Notowania dla Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zbierane są co tydzień, tylko z wybranych targowisk, z następujących miejscowości: Brodnica, Golub-Dobrzyń, Grudziądz, Izbica Kujawska, Skrwilno i Tuchola. Po wprowadzeniu informacji przez wybrane Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego do bazy „Notowania”, zweryfikowane dane są przesyłane do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi za pomocą internetowego Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej.

Notowania środków do produkcji zbierane są przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego (z wyłączeniem chełmińskiego i sępoleńskiego) na zakończenie każdego kwartału i wprowadzane do bazy „Notowania”. Natomiast notowania cen wybranych nawozów mineralnych dla Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie zbierane są w każdym Powiatowym Zespole Doradztwa Rolniczego w następujący sposób: w I półroczu dane zbierane są za każdy miesiąc, w II półroczu dane zbierane są w ujęciu kwartalnym. W Dziale Ekonomiki KPODR dane te są weryfikowane i wysyłane do Centrum Doradztwa Rolniczego.

Okresowa analiza kształtowania się cen pozwala na określenie tendencji na lokalnym rynku dla podstawowych produktów rolniczych i środków do produkcji. Określenie prawidłowości zachodzących zmian cen pomaga rolnikom w podejmowaniu decyzji bieżących i długookresowych.

Dla potrzeb Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie cztery razy w roku (styczeń, kwiecień, lipiec, październik) pracownicy terenowi KPODR przeprowadzają na terenie powiatu badania ankietowe w 10 gospodarstwach. Badania te dotyczą opinii rolników o sytuacji w rolnictwie. Efektem pracy tych badań jest przygotowywany przez Instytut Rozwoju Gospodarczego Szkoły Głównej Handlowej raport „Koniunktura w rolnictwie”.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	12
2.	Cotygodniowe notowania targowiskowe	707
3.	Cotygodniowe notowania dla Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi	108
4.	Kwartalne notowania cen środków do produkcji	66
5.	Notowania cen nawozów mineralnych dla Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie	73
6.	Analiza kształtowania się relacji cen produktów rolniczych i środków do produkcji	56
7.	Ankieta gospodarstwa rolnego SGH	760

Zadanie 2. Usprawnienie zarządzania gospodarstwem rolnym z wykorzystaniem systemów informatycznych

Cel:

Nabycie umiejętności pozyskiwania informacji dostępnych w Internecie, pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym.

Zachęcenie rolników do korzystania z doradztwa świadczonego przez Ośrodek.

Uzasadnienie:

Rolnictwo jest tą dziedziną gospodarki w Polsce, w której wykorzystanie komputerów stale wzrasta. Coraz więcej rolników kupuje komputery i zakłada Internet w celu szukania bieżących wiadomości dotyczących zarządzania gospodarstwem, tj. zagadnień związanych z technologią i ekonomiką produkcji. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom, Ośrodek oferuje rolnikom otrzymywanie drogą elektroniczną informacji przydatnych w zarządzaniu gospodarstwem i kontynuować będzie w roku 2013 wydawanie Biuletynu Internetowego „Aktualności”. Informator skierowany jest głównie do rolników, ale pomocny jest także samorządom, firmom obsługującym rolnictwo, szkołom rolniczym oraz innym podmiotom pracującym w branży rolniczej. Wydawany jest cyklicznie co dwa tygodnie i dociera do zainteresowanych osób za pośrednictwem poczty elektronicznej.

W 2013 roku planuje się wydanie 24 numerów „Aktualności”, które są rozsyłane do ponad 1000 odbiorców (rolnicy, urzędy gmin, starostwa, izby rolnicze, powiatowe zespoły doradztwa rolniczego).

Systematycznie będzie też prowadzona promocja doradztwa rolniczego przez Internet, co pozwoli na szersze rozpropagowanie usług Ośrodka.

Priorytet III

**Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój
obszarów wiejskich**

Program 1. Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Zadanie 1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

Cel:

Podnoszenie stanu wiedzy mieszkańców terenów wiejskich w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności związanej z obsługą ruchu turystycznego.

Uzasadnienie:

Obecnie można przyjąć, że sukces dalszych przedsięwzięć agroturystycznych, a także innych form aktywności gospodarczej mieszkańców wsi zależeć będzie przede wszystkim od ich rozwijania i urzeczywistniania zgodnie z filozofią marketingu. Marketingowa koncepcja rozwoju agroturystyki polegać winna na doborze odpowiedniego zespołu instrumentów i działań oraz na spójnym, skoordynowanym ich stosowaniu.

Zasadniczym elementem jest właściwy produkt. Odpowiednia oferta agroturystyczna to taka, którą dana rodzina wiejska może jak najlepiej stworzyć wykorzystując zasoby materialne i finansowe gospodarstwa oraz umiejętności członków rodziny. Jest ona skierowana do konkretnych grup nabywców, których potrzeby i preferencje są znane gospodarzom. Potrzeby nabywców usług turystycznych stale się zmieniają, a równocześnie na rynku turystycznym istnieje coraz większa gama konkurencyjnych produktów. Niezbędne jest więc ciągle doskonalenie oferty wypoczynku nie tylko w gospodarstwie rolnym. Istotne jest kształtowanie produktów turystycznych jako wieloskładnikowych pakietów zaspokajających różnorodne potrzeby klientów. Jest to jeden z głównych warunków rozwoju turystyki wiejskiej, w tym agroturystyki.

Różnorodna problematyka związana z turystyką wiejską wskazuje na konieczność ustawicznego kształcenia zarówno potencjalnych usługodawców, jak i osób prowadzących działalność ukierunkowaną na obsługę ruchu turystycznego. Istotna jest również wymiana doświadczeń i nawiązanie wzajemnej współpracy w celu kreowania różnorodnych i atrakcyjnych produktów. Z tego względu oprócz szkoleń Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie przy współpracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Turystycznej i wsparciu finansowemu ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich planuje organizację trzeciego Forum Turystyki Wiejskiej. Poprzednie cieszyły się dużym zainteresowaniem i uznaniem uczestników.

Jednym z istotnych działań Ośrodka jest coroczne organizowanie konkursu na najlepsze gospodarstwa agroturystyczne w województwie kujawsko-pomorskim. Od 2010 roku Konkurs „AGRO-wczasy” realizowany jest w dwóch kategoriach: na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne oraz obiekt turystyki wiejskiej. Konkurs promuje gospodarstwa i inne obiekty posiadające atrakcyjną ofertę oraz wysoki standard świadczonych usług, wywołując przy tym zdrową rywalizację wśród kwaterodawców. W 2013 roku planowane jest

wprowadzenie trzeciej kategorii – atrakcji kulinarnych regionu, ponieważ zainteresowanie produktami regionalnymi i tradycyjną kuchnią rośnie z roku na rok.

Kolejnym działaniem realizowanym od 2009 roku jest aktualizacja serwisu internetowego promującego gospodarstwa agroturystyczne i małe obiekty turystyki wiejskiej województwa kujawsko-pomorskiego. Aktualnie baza zawiera 356 ofert. Na podkreślenie zasługuje fakt, że coraz więcej właścicieli samodzielnie dokonuje aktualizacji.

Niezmiennie ważne są bezpośrednie kontakty, wizyty w gospodarstwach, profesjonalne doradztwo, informowanie o możliwościach uzyskania wsparcia finansowego oraz pomoc w pozyskaniu środków.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	142
2.	Szkolenia	22
3.	Konferencja: III Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej	1
4.	Kurs agroturystyczny	1
5.	Aktualizacja serwisu internetowego promującego gospodarstwa agroturystyczne	1
6.	Lustracje w gospodarstwach	58

Tematy ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	III Forum Turystyki Wiejskiej	III	1	120	Powiat brodnicki
Szkolenia					
1.	Kurs Zarabiamy na agroturystyce	IV	1	15	Minikowo

Tematyka konkursów

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konkurs					
1.	Konkurs AGRO-wczasy	II – III	1	50	województwo kujawsko-pomorskie

Zadanie 2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich

Cel:

Pobudzenie aktywności mieszkańców terenów wiejskich w zakresie pozyskiwania dodatkowego dochodu z działalności rękodzielniczej.

Uzasadnienie:

Rękodzielnictwo obejmuje szeroką działalność wytwórczą. Przedmiotem działań KPODR jest rękodzielnictwo inspirowane sztuką ludową, taką jak: malarstwo, rzeźba, haft, tkactwo, garncarstwo, ceramika, bukiciarstwo, wycinanki, zdobnictwo, wikliniarstwo, wyroby ze słomy i z drewna, plastyka obrzędowa, kowalstwo. Dawniej forma tej sztuki wynikała między innymi z warunków, w jakich żył twórca, specyfiki regionu oraz roli tworzonego dzieła. Rękodzielnictwem zajmowano się powszechnie, a stosowane wzory i techniki pozwalające wyrażać wartości emocjonalne sprawiły, że sztuka ludowa ma dużą wartość artystyczną. Te wartości są inspiracją dla wielu współczesnych rękodzielników i stanowią o atrakcyjności wytwarzanych przez nich produktów. Wyroby rękodzielnicze związane z kulturą i tradycją regionu wciąż cieszą się dużym zainteresowaniem, są atrakcją i wizytówką miejsca, z którego pochodzą.

Działalność rękodzielnicza podejmowana przez mieszkańców terenów wiejskich daje im możliwość pozyskiwania dodatkowych pozarolniczych dochodów. Promowanie twórców ludowych oraz ich wyrobów jest ważne, bo oznacza również promocję regionu i jest istotne z punktu widzenia jego rozwoju.

KPODR propaguje informacje dotyczące produktów rękodzielniczych, umożliwia twórcom ludowym promocję wyrobów podczas organizowanych targów, dni otwartych, jarmarków i tym podobnych imprez. Prezentuje również sylwetki twórców na łamach miesięcznika „Wieś Kujawsko-Pomorska” oraz na stronie internetowej. Udziela się porad w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności rękodzielniczej. Organizuje i przeprowadza się szkolenia, które mają na celu zainteresowanie mieszkańców terenów wiejskich rękodziełem oraz zachęcenie do podejmowania działalności rękodzielniczej.

Zapotrzebowanie na działania w zakresie rękodzielnictwa zmienia się w kolejnych latach. W roku 2011 przeprowadzono 75 szkoleń i udzielono 45 porad. Na rok 2012 zaplanowano o 37 % mniej szkoleń, natomiast liczbę porad zwiększono o 71 %. Planując działania w roku 2013 analizowano ich wykonanie i zapotrzebowanie na nie w ubiegłych latach. W odniesieniu do roku 2012 na 2013 rok zaplanowano nieznacznie mniej, bo o 9 % porad, natomiast liczbę szkoleń zredukowano o 21 %. Poza działalnością statutową realizowany jest projekt „NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza”, w którym są prowadzone specjalistyczne kursy rękodzielnicze.

Planowane działania

Lp.	Działania	Liczba
1.	Porady	70
2.	Szkolenia	42

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenie					
1.	Wyrób dekoracji okolicznościowych na bazie materiałów łatwo dostępnych	I, II, IV	10	150	woj. kujawsko- pomorskie

Tematyka pokazów

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Pokazy					
1.	Kultywowanie tradycji Wielkanocnych – stroiki wielkanocne	I/II	1	15	Przysiek
2.	Kultywowanie tradycji związanych ze świętami Bożego Narodzenia – stroiki	IV	1	15	Przysiek

Zadanie 3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu

Cel:

Realizacja zadania ma na celu wyposażyć rolników/domowników w umiejętności i kwalifikacje pozwalające na zdobycie nowego zawodu oraz przyczyni się do zmiany postaw i pobudzenia indywidualnej aktywności zawodowej. To wpłynie na podjęcie decyzji o pracy na etacie lub rozpoczęciu pozarolniczej działalności gospodarczej.

Celem głównym jest przygotowanie rolników/domowników do podejmowania nowych aktywności zawodowych na obszarach wiejskich poprzez zdobycie kwalifikacji ułatwiających znalezienie pozarolniczego źródła dochodu.

Cele szczegółowe:

- wskazanie beneficjentom konieczności kształcenia i podnoszenia kwalifikacji w zawodach pozarolniczych,
- zwiększenie świadomości i wiedzy nt. elastycznych form zatrudnienia umożliwiających godzenie ról społecznych i zawodowych wśród kobiet biorących udział w projekcie,
- określenie ścieżki rozwoju zawodowego,
- wyposażenie osób odchodzących od rolnictwa w umiejętności umożliwiające zdobycie nowego zatrudnienia i przygotowanie do wykonywania innego zawodu,
- zwiększenie wiedzy rolników/czek i domowników/czek na temat kluczowych kierunków reorientacji zawodowej i zawodów przyszłości,
- wskazanie alternatywnych sposobów uzyskiwania dochodów,
- pokazanie pozytywnych przykładów służących promowaniu przedsięwzięć gospodarczych.

Uzasadnienie:

Działania niniejszego priorytetu realizowane są w zdecydowanej większości w ramach projektu „NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza”.

Prowadzone działania zdecydowanie wpłynęły na uświadomienie sobie przez mieszkańców wsi potrzeby reorientacji zawodowej. Rozpowszechniły proces, który z miesiąca na miesiąc nabiera tempa. Coraz większa liczba osób – obserwując pozytywne efekty płynące ze zmiany zawodu wśród sąsiadów – decyduje się na kontakt z biurem projektu i doradcami w celu rozpoczęcia procesu reorientacji zawodowej. Do projektu zgłosiło się już około 3500 osób, z czego do końca 2012 roku 2736 osób będzie miało sporządzone Indywidualne Plany Reorientacji Zawodowej. Na kursy zawodowe w ramach projektu skierowanych zostało już 1129 osób (446 kobiet i 683 mężczyzn). Dotychczas kursy zawodowe ukończyło: 408 operatorów koparko-ładowarek (w tym 2 kobiety), 146 kierowców kat. C i C+E (w tym 6 kobiet), 38 organizatorów przyjęć okolicznościowych. Poza tym 139 osób ukończyło kurs księgowości małych i średnich przedsiębiorstw. Kolejnych 400 osób jest w trakcie kursów: księgowości, florystyki, spawacza, kierowcy kat. C i C+E, mobilnej opieki, kucharza małej gastronomii. W przygotowaniu są też inne kursy – zgodnie ze

zgłaszanym przez beneficjentów zapotrzebowaniem w Indywidualnych Planach Reorientacji Zawodowej. Do końca 2013 roku planowane jest objęcie wsparciem 4000 osób, z czego na kursach zawodowych przeszkolonych zostanie łącznie (lata 2011-2014) 2000 osób. Kolejne 760 osób weźmie udział w szkoleniach z przedsiębiorczości. 240 osób odbędzie warsztaty motywacyjne i tyle samo osób ukończy warsztaty przedsiębiorczości.

Zainteresowanie tematem reorientacji zawodowej wśród mieszkańców wsi jest duże i dzięki promocji projektu oraz pozytywnym efektom wciąż rośnie. Jednak z uwagi na tradycyjny podział ról i obowiązków w wiejskich gospodarstwach domowych, większość osób chętnych podjąć działania w kierunku reorientacji zawodowej to mężczyźni. Z uwagi na ten fakt, podejmowane są intensywne działania zmierzające do wyrównania dysproporcji w liczbie kobiet i mężczyzn korzystających ze wsparcia w ramach projektu. Zaowocowało to względnym wyrównaniem liczby kobiet i mężczyzn w projekcie.

Mając na uwadze szczególne znaczenie projektu oraz wysokie koszty finansowe ponoszone w związku z jego realizacją, Zespół zarządzający projektem podjął decyzję o jeszcze bardziej szczegółowym i wnikliwym analizowaniu rezultatów projektu (ponad wymagania projektu). W związku z powyższym doradcy ds. reorientacji zawodowej zostali zobowiązani do kontaktowania się z beneficjentami 3, 6 i 12 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie. Na podstawie kontaktów telefonicznych wykonywanych przez doradców po zakończeniu udziału w projekcie, ustalono, które z kursów najskuteczniej wprowadziły beneficjentów na rynek pracy (księgowość MŚP – 13,67%, operator koparko-ładowarki – 22,79%, kierowca kat. C i C+E – 36,96%, organizator przyjęć okolicznościowych – 36,84%). Szacując w przybliżeniu, co trzecia osoba kończąca kurs, z którą skontaktowano się po udziale w projekcie zaistniała na rynku pracy – została zatrudniona na etacie, podjęła pracę dorywczą lub założyła działalność gospodarczą.

. Prowadzony na bieżąco monitoring projektu wskazuje, że realizacja działań następuje zgodnie z założonym planem, a rezultaty znacznie przewyższają założenia. Również liczba osób zainteresowanych reorientacją zawodową jest już w tej chwili dużo większa niż możliwości finansowe projektu, co oznacza, że nie wszyscy chętni będą mogli uzyskać wsparcie w postaci sfinansowania kursu zawodowego. Z uwagi na powyższy fakt zespół projektowy – mając nadzieję na uruchomienie kolejnych źródeł finansowania – rozpoczął już przygotowania do napisania kolejnego projektu dotyczącego reorientacji zawodowej rolników i ich rodzin.

Ważnym elementem jest promocja rozwoju przedsiębiorczości, w tym również pozarolniczych przedsięwzięć tworzących nowe miejsca pracy na obszarach wiejskich, poprzez upowszechnianie informacji o wyróżnionych przedsięwzięciach gospodarczych. To ważne elementy wpływające na rozwój obszarów wiejskich oraz tworzenie warunków do podejmowania nowych inicjatyw gospodarczych. Zostanie zorganizowany konkur pn. „Mój sposób na biznes”, promujący przedsiębiorczość oraz nowe przedsięwzięcia realizowane na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Ogłoszenie wyników konkursu planowane jest podczas Targów „Lato na Wsi”. Dodatkowo laureaci konkursu zostaną zgłoszeni do ogólnopolskiej edycji konkursu „Sposób na Sukces”.

Planowane działania

Lp.	Działania	Liczba
1.	Porady	345
2.	Szkolenia	90
3.	Konferencje	1
4.	Opracowania	1368
	- Indywidualne Plany Reorientacji Zawodowej	1
	- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	5
	- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	5
5.	Dyżury w Biurze Reorientacji Zawodowej	912
6.	Lustracje w gospodarstwach	5

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	Konferencja podsumowująca projekt „NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza”	IV	1	70	Przysiek
Szkolenia					
1.	Szkolenia z przedsiębiorczości (dla 260 osób)	I, II, III, IV	13	260	Teren woj. kujawsko-pomorskie
2.	Kursy specjalistyczne (dla 600 osób)	I, II, III, IV	40	600	Teren woj. kujawsko-pomorskie
3.	Konkurs „Mój sposób na biznes”	II	1	10	Minikowo

Program 2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych

Zadanie 1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego

Cel:

Poprawa jakości życia oraz wzmocnienie budowania kapitału społecznego na obszarach wiejskich.

Uzasadnienie:

Ważnym aspektem współpracy Ośrodka z podmiotami działającymi na wsi są imprezy wystawienniczo-targowe, na których za każdym razem promowane są inicjatywy lokalne na obszarach wiejskich. W tym roku podczas festynu „Barwy Lata – Dary Jesieni”, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego zorganizował konkurs na najatrakcyjniejsze stoisko z produktami regionalnymi i rękodziełem ludowym dla Lokalnej Grupy Działania (LGD). Zainteresowanie wśród LGD konkursem było duże (10 grup). Planuje się podobny konkurs przeprowadzić w roku 2013.

W ramach realizowanego przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego projektu „NOWY ZAWÓD-NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza”, prowadzony będzie nabór na warsztaty i szkolenia z przedsiębiorczości oraz warsztaty motywacyjne, które mają na celu aktywizację zawodową mieszkańców obszarów wiejskich.

Elementem wzmacniającym kapitał społeczny na obszarach wiejskich jest ekonomia społeczna. KPODR planuje rozbudowanie współpracy z istniejącymi spółdzielniami socjalnymi i innymi podmiotami ekonomii społecznej poprzez działania doradczo-szkoleniowe w tym zakresie.

Planowane działania

Lp.	Działania	Liczba
1.	Porady	57
2.	Szkolenia	6

Zadanie 2. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu

Cel:

Upowszechnianie idei dziedzictwa kulturowego. Zachęcenie mieszkańców obszarów wiejskich do podejmowania działań na rzecz zachowania i promowania dziedzictwa kulturowego (w tym kulinarnego) i przyrodniczego wsi. Edukacja wytwórców produktów regionalnych zainteresowanych podjęciem lub rozwojem dodatkowej działalności.

Uzasadnienie:

Zaplanowane działania wynikają z rosnącego zainteresowania, głównie kobiet wiejskich, tematyką związaną z dziedzictwem kulturowym, w tym kulinarnym regionu. Organizowane są szkolenia, targi i festyny, udzielane porady. W 2013 roku planowane są głównie szkolenia z zakresu lokalnych tradycji oraz uwarunkowań prawnych sprzedaży produktów regionalnych i tradycyjnych.

Kolejna edycja konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów” planowana jest w Minikowie podczas targów „Lato na Wsi”, ponieważ dużą korzyścią dla wystawców jest jednoczesna możliwość prezentacji i sprzedaży tych samych produktów odwiedzającym letnie targi. Planowane są też szkolenia na temat legalnej sprzedaży produktów. Ze spotkania restauratorów z producentami regionalnej żywności wynikało, że ich współpraca jak dotąd jest nieformalna, choć jest bardzo atrakcyjna dla potencjalnego nabywcy.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	67
2.	Szkolenia	30
3.	Opracowania - <i>Przygotowanie dokumentacji dla produktów i wytwórców</i>	3

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Lokalne tradycje regionu szansą ich rozwoju	I, IV	2	30	Teren powiatu lipnowskiego
2.	Uwarunkowania prawne sprzedaży produktów regionalnych i tradycyjnych	IV	1	15	Minikowo

Program 3. Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Zadanie 1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym niebezpiecznymi

Cel:

Edukacja rolników i przedstawicieli samorządów w zakresie obowiązujących przepisów prawnych dotyczących gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych.

Edukacja rolników w zakresie dostosowania gospodarstwa rolnego do wymagań środowiskowych w gospodarce odpadowej, nawozowej i wodno-ściekowej.

Uzasadnienie:

Po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej kładzie się duży nacisk na aspekt ochrony środowiska. Zachęca się społeczeństwo do podejmowania działań w tej dziedzinie poczynając od rzetelnej edukacji aż po praktyczne działania w zakresie ochrony wody, gleby, powietrza, a także otaczającego nas krajobrazu. Szczególną uwagę poświęca się gospodarce wodno-ściekowej, gospodarce nawozami oraz właściwemu zagospodarowaniu odpadów ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych, w tym azbestu i postępowaniu z odpadami o charakterze zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Dlatego od kilku lat KPODR w Minikowie jest organizatorem licznych konferencji i szkoleń poświęconych powyższej tematyce. Dużym zainteresowaniem cieszą się wśród mieszkańców obszarów wiejskich szkolenia dotyczące bezpiecznego usuwania azbestu, ale także wszystkie działania mające na celu przybliżenie istniejących rozwiązań i obowiązujących przepisów prawnych, które wzbogaca się dodatkowo licznymi wydawnictwami na przykład „Odpady i śmieci – zmiany w przepisach”, „Sporządzanie kompostu”, „Gospodarka odpadami”, „Azbest” itp. Dużym zainteresowaniem cieszy się od lat Forum Ochrony Środowiska organizowane przez Ośrodek. Jest ono skierowane głównie do przedstawicieli samorządów kujawsko-pomorskiego i ościennych województw. Słuchacze mają możliwość uzyskania odpowiedzi na nurtujące ich pytania od samych wykładawców, którzy są autorytetami i praktykami w dziedzinie ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami jak i gospodarki wodno-ściekowej.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	378
2.	Szkolenia	26
3.	Konferencje	1
4.	Opracowania - <i>Plany naprawcze dla gospodarstw</i>	120

5.	Pokaz kompostowania	8
6.	Lustracje w gospodarstwach	481

Tematyka ważniejszych konferencji

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	Zarządzanie gospodarką odpadami	II	1	120	Przysiek

Wydawnictwa

Lp.	Tytuły	Termin (kwartał)	Nakład
1.	Materiały konferencyjne	II	250 egz.

Zadanie 2. Promocja tradycyjnych sadów

Cel:

Ochrona bioróżnorodności sadów poprzez nasadzenie drzew starych odmian i krzewów owocowych.

Uzasadnienie:

Korzyści z istnienia przydomowych sadów jest wiele zarówno dla człowieka jak i otaczającej go przyrody. Tradycyjne sady są ostoją różnorodności biologicznej – tej dziko żyjącej oraz różnorodności genotypów różnych gatunków i odmian drzew owocowych. Stare sady i dawne odmiany drzew, to także swoiste dziedzictwo kulturowe. Są one świadectwem działalności człowieka na przestrzeni dziesiątków lat.

Sady przydomowe z wysokimi rozłożystymi koronami drzew hamują siłę wiatru, dając przyjemny cień i poczucie bezpieczeństwa. Są także schronieniem dla wielu organizmów: owadów, ptaków, a nawet nietoperzy.

Dla zachowania bogactwa wytworzonych przez wieki odmian ważna jest ochrona *in situ* (na miejscu), czyli tam, gdzie rosną: we wsiach, przy domach, drogach i na miedzach. W ostatnim dziesięcioleciu ochroną drzew owocowych *in situ* zajęło się kilka organizacji pozarządowych. Pierwszy sad starych odmian jabłoni powstał w 1995 roku we wsi Chrystkowo w Dolinie Dolnej Wisły.

Z uwagi na rosnące zainteresowanie mieszkańców wsi i właścicieli działek promocją sadów tradycyjnych, zadanie to będzie kontynuowane w 2013 roku.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	23
2.	Szkolenia	11
3.	Lustracje w gospodarstwach	12

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	Sady tradycyjne w województwie kujawsko-pomorskim	III	1	50	Przysiek
Szkolenie					
1.	Zakładanie i pielęgnacja przydomowych sadów tradycyjnych	II, III	3	45	Teren woj. kujawsko-pomorskiego

Zadanie 3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska

Cel:

Edukacja i wypracowanie właściwych nawyków, poprzez systematyczne kształtowanie proekologicznych postaw i zachowań mieszkańców obszarów wiejskich zmierzających do zahamowania procesu degradacji środowiska.

Uzasadnienie:

Dynamiczny rozwój technologii oraz bardzo duży przyrost naturalny stały się przyczyną nadmiernego wykorzystania zasobów naturalnych Ziemi. Dodatkowo prowadzona rabunkowa gospodarka zasobami odnawialnymi prowadzi do dewastacji środowiska. Potrzeba wdrażania ekorozwoju, pojmowanego jako całokształt harmonijnych działań człowieka, korzystającego z zasobów środowiska przyrodniczego w sposób racjonalny, odpowiedzialny oraz gwarantujący ich zachowanie dla przyszłych pokoleń, jest sprawą pilną i godną stawiania jej ponad wszelkimi działaniami. Podejmowana przez Ośrodek edukacja ekologiczna wspomaga zrozumienie zależności między człowiekiem, jego wytworami i przyrodą. Obejmować musi wszystkie grupy społeczne, ze szczególnym uwzględnieniem społeczności wiejskiej bezpośrednio odpowiedzialnej za stan środowiska naturalnego.

Już od 17 lat realizowany jest autorski program pn. „Ekologizacja wsi województwa kujawsko-pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”. Program obejmuje kompleksową ochronę środowiska naturalnego, kształtowanie właściwego stosunku człowieka do przyrody, wszechstronne działania związane z ochroną środowiska poprzez ograniczenie wpływu

zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do środowiska, począwszy od gospodarstw rolnych. Program co roku skierowany jest do kolejnej, nowej grupy odbiorców woj. kujawsko-pomorskiego. W gospodarstwach przez okres kilku miesięcy realizowane są działania praktyczne opracowane w formie działań naprawczych przez specjalistów i doradców z Ośrodka w dziedzinie ochrony środowiska (selektywna zbiórka odpadów, kompostowanie odpadów organicznych, wydzielenie i oznakowanie odpadów oraz substancji niebezpiecznych, właściwe zagospodarowanie i składowanie nawozów organicznych oraz mineralnych, proekologiczna produkcja warzyw i owoców, estetyka zagrody szeroko rozumiana oraz kształtowanie krajobrazu rolniczego – nowe nasadzenia, mała retencja itd.). Działania powyższe poparte są licznymi lustracjami, poradami, szkoleniami, pokazami kompostowania oraz wydawnictwami. Aby osiągnąć właściwy efekt ekologiczny działania realizowane są w formie konkursu o zasięgu gminnym i wojewódzkim. Program kończy coroczna konferencja i uroczyste wręczenie nagród laureatom wojewódzkim.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	55
2.	Szkolenia	10
4.	Konferencje	1
5.	Lustracje w gospodarstwach	25

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	Ekologizacja obszarów wiejskich województwa kujawsko-pomorskiego	IV	I	80	Minikowo
Szkolenia					
1.	Ochrona środowiska w gospodarstwie rolnym	I – IV	5	100	Teren woj. kujawsko-pomorskiego
2.	Ekologiczne zagospodarowanie zagrody wiejskiej w celu ograniczenia wpływu substancji pochodzenia rolniczego i socjalno bytowego do środowiska	I – IV	8	120	Teren woj. kujawsko-pomorskiego

Tematyka pokazu

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
1.	Zakładanie kompostowników w ramach selektywnej zbiórki odpadów w gospodarstwie rolnym	II – III	8	120	Teren woj. kujawsko-pomorskiego

Priorytet IV

**Promowanie postępu biologicznego
i technologicznego produkcji rolniczej**

Program 1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

Zadanie 1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych

Cel:

Upowszechnienie najnowszych rozwiązań technicznych i technologicznych w rolnictwie, prezentacja postępu biologicznego w produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz popularyzacja pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich poprzez organizowanie wystaw, konkursów i olimpiad rolniczych oraz działalność publicystyczną (artykuły, pogadanki radiowe i telewizyjne) i wydawniczą. W 2013 roku planuje się zorganizowanie 11 imprez wystawienniczo-targowych, w których weźmie udział około 80-100 tys. rolników i mieszkańców wsi.

Uzasadnienie:

Przemiany organizacyjne, techniczne i technologiczne w polskim rolnictwie jakie zachodzą – szczególnie po przystąpieniu Polski do UE i w konsekwencji uczestnictwo w programach Wspólnej Polityki Rolnej wymagają od rolnika wszechstronnej wiedzy i ciągłego śledzenia postępu w rolnictwie. Dotyczy to nie tylko rolników, ale również nauczycieli zawodów rolniczych, uczniów i doradców rolnych.

Jednocześnie mechanizmy gospodarki rynkowej coraz wyraźniej wywierają wpływ na świadomość rolników wyrażającą się potrzebą racjonalnego wydatkowania środków finansowych na inwestycje, głównie w zakresie techniki rolniczej.

Aby więc zapewnić rolnikowi ciągły dostęp do innowacji technicznych, technologicznych i hodowlanych, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie oprócz szkoleń i seminariów organizuje corocznie targi i wystawy rolnicze, podczas których można poznać nowości, skonfrontować oferty różnych firm i zoptymalizować planowane zakupy pod kątem przydatności w konkretnym gospodarstwie.

W organizowaniu tego typu imprez upewnia nas bardzo wysoka frekwencja rolników jak i firm. Corocznie w tego typu imprezach uczestniczy około 100 tys. rolników i mieszkańców wsi i około 1400 wystawców. Nie bez znaczenia dla Ośrodka są również wymierne korzyści finansowe tych przedsięwzięć. Biorąc więc powyższe pod uwagę, targi i wystawy rolnicze są stałym elementem Programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

Program imprez wystawienniczo – targowych w 2013 roku

Miejsce	Data	Nazwa imprezy	Liczba	
			wystawców	zwiedzających w tys.
Przysiek	16 marca	Forum Pszczelarzy	30	0,5
Przysiek	23 marca	V Jarmark Wielkanocny	80	3
Minikowo	12 maja	Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi”	230	20
Zarzeczewo	1-2 czerwca	„Dni Otwartych Drzwi” – Targi Ogólnorolne	200	20
Przysiek/Grubno	15-16 czerwca	Kujawsko – Pomorskie Dni Pola Targi Regionalne	150	15
Minikowo	6 – 7 lipca	Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe AGRO-TECH	450	35
		Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych		
Zarzeczewo	11 sierpnia	Kujawsko – Pomorskie Miodowe Lato	40	3
Przysiek	14 września	Barwy Lata-Dary Jesieni	130	6
Grubno	wrzesień	Kujawsko-Pomorski Dzień Kukurydzy	30	1
Wieszczyce	październik	Dzień Kukurydzy „Wieszczyce”	20	0,5
Przysiek	14 grudnia	VII Jarmark Adwentowy	100	3
Ogółem			1460	107

Dodatkowymi produktami tego typu imprez są: kolekcje roślin uprawnych, pola demonstracyjne, pokazy pracy maszyn rolniczych, fora dyskusyjne oraz finały wojewódzkie konkursów rolniczych.

Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi”

Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi” są imprezą wielotematyczną o charakterze edukacyjno-promocyjnym, której głównym celem jest zaprezentowanie mieszkańcom województwa kujawsko-pomorskiego pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich, tradycji kulturowych, walorów przyrodniczych regionu, a także ekologicznych metod produkcji żywności i pozyskiwania energii odnawialnej.

Głównym organizatorem jest Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie przy współudziale Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, Kół Gospodyń Wiejskich, Lokalnych Grup Działania oraz starostw województwa kujawsko-pomorskiego.

Zakres tematyczny targów: tradycje kulturowe województwa, dziedzictwo kulinarne, wystawa ogrodnicza i drobnych zwierząt futerkowych, twórczość ludowa, odnawialne źródła energii, produkty gospodarstw ekologicznych, ochrona naturalnego środowiska.

Imprezy towarzyszące: wojewódzki konkurs „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”, wystawa i degustacja tradycyjnych potraw i produktów lokalnych, wystawa zwierząt futerkowych, drobiu ozdobnego i psów, pokazy pracy sprzętu ogrodniczego, konkursy wiedzy dla zwiedzających, zawody konne w skokach przez przeszkody.

Zakładane cele: promocja pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich m.in. lokalnych grup działania, gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych, stowarzyszeń, kół gospodyń wiejskich, oraz popularyzacja działań i zachowań prośrodowiskowych. Planowana liczba wystawców 230 i zwiedzających około 20 tys. osób.

Dni Otwartych Drzwi w Zarzeczewie

Dni Otwartych Drzwi są imprezą wystawienniczo-targową wpisaną na stałe do kalendarza rolniczych wystaw. Umożliwiają one bezpośredni kontakt rolników z producentami środków do produkcji rolnej, usługodawcami, firmami obsługującymi rolnictwo i naukowcami, co umożliwia zdobycie wiedzy niezbędnej do podejmowania racjonalnych decyzji inwestycyjnych w gospodarstwie.

Praktyka pokazuje, że targi są jedną z bardziej popularnych form prezentowania nowości rolniczych.

Zakres tematyczny: prezentacja oferty handlowej i nowości (ciągniki, maszyny, urządzenia, pasze, środki do produkcji rolnej, nawozy, przetwórstwo rolno-spożywcze, materiały budowlane, usługi rolnicze), doradztwo specjalistyczne z zakresu produkcji roślinnej i zwierzęcej, pokazy pracy maszyn rolniczych, konkursy dla rolników i wystawców.

Zakładane cele: pogłębienie wiedzy z zakresu innowacji technicznych i technologicznych oraz możliwości korzystania z programów wspierających rolnictwo i obszary wiejskie.

Planowana liczba wystawców około 200, zwiedzających 15 – 20 tys. osób.

Kujawsko-Pomorskie Dni Pola w Grubnie

Kujawsko-Pomorskie Dni Pola w Grubnie są imprezą promującą postęp biologiczny w produkcji roślinnej (demonstracje polowe, doświadczenia poletkowe, pokazy, fora dyskusyjne, stoiska informacyjno – konsultacyjne firm hodowlano-nasiennych). Jej głównymi celami są:

- zapoznanie rolników z najnowszymi osiągnięciami w zakresie hodowli roślin uprawnych,
- poprawa efektywności gospodarowania poprzez praktyczne wykorzystanie nowości technicznych i technologicznych prezentowanych na wystawie,
- poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych poprzez wdrażanie innowacji technicznych i postępu w hodowli,
- bliższy kontakt z nauką i praktyką rolniczą, poprzez bezpośrednie konsultacje z naukowcami, doradcami i specjalistami różnych instytucji i organizacji rolniczych,
- ograniczenie skażenia środowiska przyrodniczego, poprzez zachęcenie rolników do wdrażania programów rolnośrodowiskowych i stosowania w szerszym zakresie zasady wzajemnej zgodności.

Zakres tematyczny:

- demonstracje poletkowe – około 200 odmian i gatunków roślin uprawnych,
- doświadczenia demonstracyjne z zakresu ochrony roślin i nawożenia,

- pokazy pracy maszyn polowych,
- wystawa firm hodowlano-nasiennych i chemicznych oraz maszyn i sprzętu rolniczego,
- stoiska informacyjne jednostek naukowo-badawczych i obsługi rolnictwa prezentujących swoje najnowsze osiągnięcia.

Planowana liczba wystawców około 170 i zwiedzających około 15 tys. osób.

Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe „AGRO-TECH” Minikowo

Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe „AGRO-TECH” w Minikowie są wielotematyczną, specjalistyczną, rolniczą imprezą opartą na trzech filarach: technika rolnicza, hodowla roślin i zwierząt, aeroenergetyka.

Głównym celem tej największej w Polsce północnej imprezy wystawienniczo-targowej jest prezentacja najnowszych rozwiązań technicznych oraz osiągnięć hodowlanych w produkcji roślinnej i zwierzęcej, a także wspieranie procesów modernizacyjnych i rozwojowych gospodarstw rolnych. Szeroki program targów połączony z forami dyskusyjnymi, pokazami pracy maszyn i fachowym doradztwem z różnych dziedzin rolnictwa i obszarów wiejskich, stwarza rolnikom dobrą okazję do poszerzenia swojej wiedzy, wymiany doświadczeń z ekspertami i praktykami, a także zebrania potrzebnych informacji niezbędnych do podejmowania decyzji w zakresie inwestowania i unowocześniania gospodarstw rolnych.

O dużym znaczeniu imprezy świadczy stale rosnąca liczba wystawców i zwiedzających. W ostatnich latach średnio w targach „AGRO-TECH” bierze udział około 450 wystawców i 35 tys. zwiedzających.

Zakres tematyczny targów obejmuje wszystkie ważniejsze dziedziny produkcji rolnej od hodowli roślin poprzez uprawę, pielęgnację, nawożenie, ochronę roślin, technikę rolniczą, budownictwo inwentarskie, a kończąc na hodowli zwierząt i odnawialnych źródłach energii.

Choć głównym organizatorem targów jest Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, to w organizację imprezy zaangażowanych jest wiele instytucji i organizacji rolniczych, w tym przede wszystkim DLG AgroFood, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polski Związek Producentów Trzody Chlewnej POLSUS, Przedsiębiorstwo Nasienne ROLNAS itp.

Imprezy towarzyszące: Regionalna Kujawsko-Pomorska Wystawa Zwierząt Hodowlanych, „Dni Pola” w Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Chrzastowie, pokazy pracy maszyn rolniczych, podsumowanie wojewódzkich konkursów rolniczych.

Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Minikowie

Prezentacja postępu genetycznego, hodowlanego i produkcyjnego na Wystawie Zwierząt Hodowlanych.

Wystawa Zwierząt Hodowlanych organizowana w Minikowie ma już swoją ponad dziesięcioletnią tradycję i jest uznawana za jedną z najlepszych regionalnych wystaw

hodowlanych w Polsce. Wystawiane zwierzęta prezentują wysoki poziom hodowlany, o czym świadczą m.in. nagrody i tytuły przyznawane hodowcom na wystawach ogólnopolskich.

Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Minikowie, to największa w województwie kujawsko-pomorskim ekspozycja osiągnięć hodowców, którzy co roku licznie przyjeżdżają do Ośrodka, by zaprezentować najbardziej wartościowe okazy i poddać je ocenie przez komisję sędziowską.

Rangę i prestiż Wystawy podnosi wsparcie organizacyjne i finansowe ze strony Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Centrum Hodowli Zwierząt, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej POLSUS oraz innych instytucji i organizacji branżowych.

Podczas Wystawy swoje okazy zaprezentuje około 100 hodowców. Planowane jest wystawienie około 100 sztuk bydła mlecznego i mięsnego, 80 sztuk trzody chlewnej, 40 owiec i kóz, a także drobiu i zwierząt futerkowych. Łącznie na Wystawie będzie około 450 sztuk zwierząt.

Wystawie towarzyszy oferta maszyn i urządzeń do mechanizacji produkcji zwierzęcej i wyposażenia budynków inwentarskich oraz fachowe doradztwo. Wystawa niesie ze sobą duży potencjał wiedzy z zakresu chowu i hodowli zwierząt, żywienia, zoohigieny itp.

Zadanie 2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej

Cel:

Podstawowym celem organizowania konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej jest upowszechnianie przykładów dobrego, nowoczesnego gospodarowania oraz zachęcanie rolników do ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji.

Uzasadnienie:

Ciągły postęp techniczny i organizacyjny oraz konkurencja na rynku rolniczym stawiają przed rolnikami coraz wyższe wymagania i konieczność ciągłego uzupełniania wiedzy. Promują najlepsze rozwiązania i ciekawe produkty jak też rolników, którzy mają duże osiągnięcia potwierdzone w praktyce.

Konkursy stanowią element promocji najlepszych rolników i firm działających na rynku lokalnym oraz krajowym. Ich osiągnięcia i sukcesy działają mobilizująco nie tylko na najbliższe otoczenie, ale także na osoby i instytucje odpowiedzialne za dalszy rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego. Liczny udział rolników w tych imprezach świadczy również o tym, że przyznane nagrody i wyróżnienia są dla nich formą uznania i satysfakcji za osiągnięte wyniki produkcyjne bądź posiadaną wiedzę. Konkursy i olimpiady mają z reguły zasięg wojewódzki, a zwycięzcy niektórych z nich jak Agroliga, Bezpieczne Gospodarstwo Rolne są nominowani do finałów krajowych.

Konkursy i olimpiady rolnicze w 2013 roku

Nazwa konkursu/olimpiady	Termin	Liczba uczestników	Współorganizator
Agroliga 2013	marzec – czerwiec	15	Redakcja AGRO, TVP
Bezpieczne Gospodarstwo Rolne	kwiecień – maj	80	KRUS, PIP
AGROWCZASY (konkurs na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne w woj. kujawsko-pomorskim)	czerwiec-wrzesień	25	Urząd Marszałkowski
Ekologizacja wsi woj. kujawsko-pomorskiego	kwiecień – listopad	120	WFOŚiGW
Poznaję produkt ekologiczny	maj	200	WFOŚiGW
Najlepsze gospodarstwo ekologiczne	czerwiec – październik	10	MriRW, CDR Brwinów /O Radom, KSOW, FAPA
Z ekologią na ty	wrzesień	200	WFOŚiGW
Ekologia w domu i zagrodzie	czerwiec	200	WFOŚiGW
Ekologia i Ochrona Środowiska	czerwiec – lipiec	200	WFOŚiGW
Człowiek i środowisko	czerwiec – lipiec	200	WFOŚiGW
Konkurs wiedzy ekologicznej dla szkół rolniczych (etap wojewódzki)	wrzesień	100	MriRW, CDR Brwinów / O Radom, KSOW, FAPA
Rolnik – Farmer Roku 2013	lipiec – wrzesień	20	Stowarzyszenie Rolnik – Farmer Roku
Nasze Kulinarne Dziedzictwo Smaki Regionów	kwiecień – maj	80	Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego Urząd Marszałkowski
Wojewódzka Olimpiada Wiedzy Rolniczej (eliminacje powiatowe, finał)	listopad (eliminacje powiatowe.) grudzień – finał	500	PZDR
Ogółem uczestników		1950	

Zadanie 3. Wydawnictwa i publicystyka

Cel:

Wspieranie działalności doradczej, szkoleniowej, popularyzacja wiedzy rolniczej.

Uzasadnienie:

Publikacje periodyczne i nieperiodyczne są jedną z form komunikacji i informacji rolniczej adresowanej do beneficjentów programów doradczych, organizacji rolniczych i samorządowych oraz dla doradców Ośrodka.

Wspierają one proces kształcenia i zdobywania wiedzy rolników, mieszkańców wsi i doradców rolnych, a także upowszechniania postępu rolniczego. Stanowią one materiały uzupełniające podczas konferencji, seminariów i szkoleń, a także są wykorzystywane jako materiały informacyjne na wystawach rolniczych, dożynkach i innych wydarzeniach rolniczych. Są one również przekazywane nieodpłatnie uczniom szkół rolniczych i innym zainteresowanym osobom.

W 2013 roku planuje się wydać „Wieś Kujawsko – Pomorską” w nakładzie 38.400 egzemplarzy miesięcznie w pełnym kolorze, dwutygodnik internetowy „Aktualności” oraz około 15 tytułów wydawnictw nieperiodycznych (ulotki, broszury) i innych publikacji (plakaty, zaproszenia).

Wydawnictwa zaplanowane na 2013 rok

Lp.	Tytuł	Autor	Nakład egz.	Liczba stron/ w tym kolor	Format	Osoba odpowiedzialna	Termin wydania (kwartał)	Źródło finansowania
1.	„Wieś Kujawsko-Pomorska”	Praca zbiorowa	38.400	52-58	A4	Leszek Piechocki	miesięcznik	sprzedaż, reklamy
2.	„Aktualności” - dwutygodnik internetowy	Praca zbiorowa	1.200	-	-	Marek Radzimierski	cały rok	budżet Ośrodka
3	Materiały konferencyjne na Sesję Nasienną	Adam Piszczek	500	40/4	A4	Adam Piszczek	I kwartał	zewnętrzne
4.	Pszenica jara – integrowana ochrona	Marek Radzimierski	1000	2	A3	Marek Radzimierski	III	budżet Ośrodka
5.	Pszenica ozima – integrowana ochrona	Marek Radzimierski	3000	2	A3	Marek Radzimierski	IV	budżet Ośrodka
6.	Kalibracja opryskiwacza sadowniczego	Andrzej Siennicki	500	24	B5	Andrzej Siennicki	IV	budżet Ośrodka
7.	Forum ochrony środowiska- materiały konferencyjne	Zespół autorów	400	48/2	B5	Małgorzata Grabczyńska	III	zewnętrzne
8.	Informator targowy „Lato na Wsi”	Katarzyna Szczepaniak Jarosław Domiński	500	50	A5	Jerzy Białczyk	II	wystawcy
9.	Informator targowy „DOD Zarzeczewo	Leszek Piechocki	500	16/10	A5	Leszek Piechocki	II	wystawcy
10.	Informator „Dni Pola” w Grubnie	Liliana Czerwińska	1200	44/12	B5	Piotr Stelmaszak	II	wystawcy
11.	Informator targowy „AGRO-TECH”	Elżbieta Stasińska Katarzyna Szczepaniak Jarosław Domiński	1500	200/30	A5	Jerzy Białczyk	II	wystawcy
12.	Katalog wystawy hodowlanej – bydło	Związek Hodowców Bydła Jarosław Domiński	500	50/4	A5	Marta Adamowicz Jarosław Domiński	II	Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka
13.	Katalog wystawy hodowlanej – świny, owce, kozy	Zespół autorów ze Związku Hodowców	500	50/4	A5	Marta Adamowicz Janusz Wojciechowski Jarosław Domiński	II	Związki branżowe

14.	Plakaty na imprezy rolnicze i konkursy	Leszek Piechocki Piotr Stelmaszak Jarosław Domiński	4500	1/1	A4 –A3	Leszek Piechocki Piotr Stelmaszak Jarosław Domiński	II – IV	budżet Ośrodka i z działalności odpłatnej
15.	Kalendarz KPODR na 2014 r.	Jarosław Domiński	500	1/1	A2	Jarosław Domiński	IV	budżet Ośrodka
16.	Kalkulacje rolnicze 2013	Zespół specjalistów (Aleksander Mostowski)	1000	60/4	A4	Waldemar Poświata	IV	Działalność statutowa
17.	Podatki w rolnictwie	Marzena Ryterska-Chyła, Marlena Małek	1000	40/4	A5	Marzena Ryterska-Chyła	I – IV	Działalność statutowa

Program 2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Zadanie 1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Cel:

Wzmocnienie efektu działań doradczych, integracja podmiotów działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich.

Uzasadnienie:

Na rzecz rolnictwa działa szereg instytucji i organizacji rolniczych oraz samorządowych. Głównym partnerem w projektowaniu i realizacji działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich jest Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu. Podejmowanie wspólnych działań w oparciu o program doradczy województwa kujawsko-pomorskiego obniża koszty organizacji różnych przedsięwzięć i działań doradczych, a tym samym zwiększa liczbę beneficjentów organizowanych przedsięwzięć rolniczych. Wspólne działania przyspieszają pracę w różnego rodzaju komisjach, ułatwiają przepływ informacji oraz integrują środowisko wiejskie.

Spośród innych działań w Programie działalności KPODR na 2013 rok planuje się m.in. udział w zebraniach sołeckich, spotkaniach poselskich oraz Lokalnych Grup Działania. Poza tym zaplanowano też udział w imprezach okolicznościowych Kół Gospodyń Wiejskich, jak również obchodach np. z okazji Święta Niepodległości oraz uroczystościach organizowanych przez urzędy gmin, spółdzielnie, banki spółdzielcze. Oprócz tego planuje się udział w pracach kapituły konkursów, takich jak: „Kujawsko-Pomorski Gospodarczo-Samorządowy HIT”, Rolnik Farmer Roku, AGRO-wczasy czy Agroliga. Ponadto zamierza się zorganizować nabór i eliminacje powiatowych Olimpiad Wiedzy Rolniczej oraz opracować różnego rodzaju ankiety na potrzeby Instytutu Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Udział w dożynkach wiejskich, gminnych, powiatowych	131
2.	Udział w targach (przygotowanie stoiska KPODR)	49
3.	Udział w komisjach klęskowych	45
4.	Udział w komisjach konkursowych	75
5.	Udział w posiedzeniach rad gminy, powiatu, itp.	209
6.	Inne	79

C. Metodyka pracy i doskonalenie zawodowe

1. Ewaluacja szkoleń

Cel:

Podnoszenie jakości świadczonych usług szkoleniowych i doradczych przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

Uzasadnienie:

Wdrożona polityka jakości i przyjęte zobowiązania wobec klientów wymagają dbałości o jakość świadczonych usług szkoleniowych i doradczych.

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji są ważnym elementem działalności w zakresie doskonalenia zawodowego. Weryfikują poziom jakości usług edukacyjnych i skuteczność szkolenia.

Ewaluacja aktywizuje pracowników – ich wiedzę i umiejętności. Daje okazję do skutecznego zarządzania rozwojem pracowników. Pozwala ocenić skuteczność w osiąganiu założonych w trakcie planowania szkoleń celów, a także ustalić, co ewentualnie należy zmienić, by szkolenie było efektywniejsze.

2. Doskonalenie zawodowe

Cel:

Podnoszenie kwalifikacji kadry Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie, niezbędnych do świadczenia usług na wysokim poziomie oraz wprowadzanie nowych usług doradczych wynikających z potrzeb szkoleń.

Uzasadnienie:

W branży rolniczej, co chwilę pojawiają się nowe zagadnienia i tematy, w ramach których pracownicy Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego oraz pracownicy merytoryczni Oddziałów powinni posiadać jak najwięcej informacji. Wymagane więc jest ciągłe podnoszenie kwalifikacji kadry doradczej. Podnosi się również jakość życia na wsi, a to stawia przed nami kolejne zadanie, jakim jest doradztwo dla wszystkich mieszkańców wsi. Te wyzwania i nowe oraz obowiązujący system zarządzania jakością w KPODR powodują, że doskonalenie zawodowe oraz jego monitoring jest nieodłącznym elementem pracy doradczej.

W KPODR opracowywany jest roczny plan szkoleń dla pracowników Ośrodka, w którym zawarte są szkolenia, kursy, konferencje, seminaria itp. zarówno zewnętrzne jak i wewnętrzne. Szkolenia organizowane przez instytucje zewnętrzne są niejednokrotnie bardzo kosztowne, stąd w planie szkoleń na dany rok jest wiele pozycji szkoleń wewnętrznych, które wspierają działania doradców, a są realizowane przez specjalistów zakładowych

merytorycznie odpowiedzialnych za dany temat. Pracownicy Ośrodka podnoszą swoje kwalifikacje zgodnie z pełnioną funkcją w KPODR.

Ciągłe doskonalenie zawodowe pracowników Ośrodka pozwala na prowadzenie szkoleń i wykonywanie usług doradczych na wysokim poziomie.

Planowane działania

Szkolenia wewnętrzne dla pracowników KPODR w Minikowie

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba szkoleń	Termin (miesiąc)	Miejsce realizacji	Uczestnicy	Wykładowca
1.	Zagroda edukacyjna	1	luty/marzec	Minikowo	specjaliści terenowi ds. agroturystyki (po 1 osobie z PZDR) oraz specjaliści zakładowi	Hanna Hapka
2.	Jak skutecznie wprowadzić rolników w nowe reguły funkcjonowania WPR?	3	listopad/ grudzień	Minikowo Przysiek Zarzeczewo	specjaliści PZDR, specjaliści zakładowi	Piotr Sawa/ Waldemar Janiak
3.	Reorientacja zawodowa rolników	3	marzec/ czerwiec/ październik	Przysiek	doradcy ds. reorientacji zawodowej (po 2 osoby z PZDR) + Zespół Zarządzający projektem „NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA – dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza”	Elwira Zakrzewska, Marcin Błażkow, Magdalena Śliwińska
4.	Ekologiczne zagospodarowanie zagrody a zasady wzajemnej zgodności	1	marzec - maj	Minikowo	specjaliści realizujący zadania ekologizacji w terenie z PZDR i specjaliści Działu Ekologii i Środowiska	Bożena Błaszczczyńska
5.	Przygotowanie książek FADN do zamknięcia końcowego	3	styczeń/ luty	Minikowo	doradcy ds. Polskiego FADN (ekonomiści powiatowi)	Audytorka IERiGŻ-PIB Wiktoria Budakowska-Minut, specjaliści zakładowi Działu Ekonomiki

6.	Instruktaż wyjaśniania błędów i analiza raportu indywidualnego	18	marzec-maj	Minikowo, Przysiek, Zarzeczewo, siedziby PZDR	doradcy ds. Polskiego FADN (wszyscy)	Audytorka IERiGŻ-PIB Wiktoria Budakowska-Minut, specjaliści zakładowi Działu Ekonomiki
7.	Podatek od towarów i usług ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień w rolnictwie	12	styczeń-grudzień	Siedziby PZDR	doradcy i specjaliści zakładowi	Marzena Ryterska-Chyła, Marlena Małek
8.	Warsztaty szkoleniowo-organizacyjne Polskiego FADN	1	październik-listopad	Minikowo	doradcy ds. Polskiego FADN (wszyscy)	Audytorka IERiGŻ-PIB Wiktoria Budakowska-Minut, specjaliści zakładowi Działu Ekonomiki
9.	Procedury i system zarządzania jakością w KPODR w Minikowie	1	czerwiec	Minikowo	nowi pracownicy	Lidia Lewandowska
10.	VAT w rolnictwie	2	styczeń/ marzec	Minikowo	3 osoby doradcy terenowi PZDR Sępólno	Aleksander Mostowski
11.	Podatek od towarów i usług ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień w rolnictwie	1	styczeń/ luty	Minikowo	Halina Dąbrowska, Joanna Obryk, Małgorzata Recka	Marzena Ryterska-Chyła
13.	Pozyskanie środków unijnych w nowym okresie programowania po 2013 roku	1	listopad	Minikowo	doradcy PZDR	Specjaliści z działu Przedsiębiorczości, Agroturystyki i Rozwoju Obszarów Wiejskich
14.	Reorientacja zawodowa rolników	3	styczeń/ luty/ kwiecień	Przysiek	Doradcy ds. reorientacji zawodowej, zespół zarządzający	Elwira Zakrzewska

3. Kontrola wewnętrzna

Cel:

Ocena jakości realizowanych usług szkoleniowych, doradczych i wystawienniczo-targowych oraz prawidłowego stosowania aktów normatywnych, procedur, instrukcji obowiązujących w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

Uzasadnienie:

Złożoność zadań oraz skala działalności Ośrodka wymaga prowadzenia kontroli wewnętrznej. W KPODR corocznie określa się plan kontroli wewnętrznych, po realizacji których sporządza się protokoły kontroli oraz roczne sprawozdanie z przeprowadzonych kontroli. Poprzez kontrolę zwiększa się nadzór nad właściwym wykorzystaniem zasobów Ośrodka, prawidłowym wykonywaniem zadań doradczych, szkoleniowych i wystawienniczo-targowych. Kontrole wewnętrzne pozwalają na ustalenie przyczyn i skutków ewentualnych nieprawidłowości oraz ich usunięcie lub przeciwdziałanie w przyszłości.

D. Doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością w pracy doradczej

Cel:

Utrzymanie certyfikowanego Systemu Zarządzania Jakością w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego zgodnego z nową Normą 9001:2009.

Uzasadnienie:

Ośrodek w 2013 roku będzie poddany auditowi odnowieniowemu, który ma potwierdzić funkcjonowanie systemu zarządzania jakością zgodnie z Normą 9001:2008 oraz zakresem Certyfikacji, jakim jest: Realizacja usług doradczych, szkoleniowych i wystawienniczo – targowych dla rolników i mieszkańców wsi.

System jakości pozwolił nie tylko na ujednolicenie dokumentacji wewnętrznej Ośrodka, ale również na badanie i monitorowanie zapotrzebowania na usługi świadczone przez KPODR, a co się z tym wiąże dbałość o jakość tych usług oraz zadowolenie klienta. Podejmowane działania w 2012 roku pozwolą na doskonalenie istniejącego systemu, co wzmocni jakość świadczonych usług i zadowolenie klienta, a przede wszystkim markę firmy na rynku. Utrzymanie Certyfikowanego SZJ w KPODR jest więc koniecznością, zwłaszcza w dobie zagrożenia, jakim staje się konkurencja ze strony prywatnymi firm świadczących usługi doradcze.

Planowane działania

- Szkolenie dla nowo zatrudnionych pracowników w zakresie normy ISO 9001:2008 oraz dokumentów systemowych obowiązujących w KPODR,
- Szkolenie doskonalące dla audytorów wewnętrznych,
- Zaplanowanie i przeprowadzenie auditów wewnętrznych planowych w KPODR w 2013 roku,
- Analizy kwartalne realizacji Celów Jakości na 2013 rok,
- Opracowanie Przeglądu Systemu Zarządzania Jakości.

E. Projekty planowane do realizacji w 2013 roku

Tytuł projektu	Produkty (liczba działań i liczba uczestników)	Rezultaty	Okres realizacji	Koszt zadania uzyskane dofinansowanie i jego źródła
„Edukacja w zakresie różnorodności biologicznej i ochrony krajobrazu na obszarach wiejskich związanych z ochroną i utrzymaniem sadów tradycyjnych”.	Szkolenia w powiatach 15 – 150 uczestników Wyjazdy szkoleniowe 1 -35 uczestników Konferencja podsumowująca 1 -50 uczestników.	Przeszkolenie z zakresu sadów tradycyjnych 280 uczestników.	01.05.2013 – 01.12.2013	10000 zł WFOŚiGW w Toruniu 1280 zł KPODR Minikowo
Działania edukacyjne na terenach zagrożonych zanieczyszczeniami azotanami pochodzenia rolniczego OSN	Prowadzenie szkoleń dla rolników, których gospodarstwa położone są na terenach zagrożonych zanieczyszczeniami azotanami; 50 szkoleń/1000 uczestników. Opracowanie planów nawozowych dla gospodarstw powyżej 100 ha.	Ekologiczne – większa świadomość, a co za tym idzie mniejsze zanieczyszczenie wód związkami azotu.	2013	Dofinansowanie z WFOŚiGW w Toruniu w wysokości 40000,-
„Ekologizacja wsi woj. kujawsko –pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”	Seminarium wojewódzkie – 70 osób.	Projekt skierowany do docelowej grupy gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie woj. kujawsko-pomorskiego w 8 wybranych gminach po 15 w każdej. Programem objętych zostało 120 gospodarstw, w których realizowana będzie kompleksowa ochrona środowiska związana z ograniczeniem wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego i socjalno – bytowego do środowiska.	styczeń 2013- 30 listopad 2013	68.500,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu
	Konkurs o zasięgu wojewódzkim – 1 dla 8 gospodarstw.			
	Konkurs o zasięgu gminnym – 8 w ośmiu gminach dla 120 gospodarstw.			

	Szkolenia dla uczestników konkursu – 16 szkoleń w 8 gminach dla 240 osób.	W tym celu opracowane zostaną dla każdego gospodarstwa programy naprawcze. W ramach programu każde gospodarstwo prowadzić będzie selektywną zbiórkę odpadów z wydzieleniem i oznaczeniem odpadów niebezpiecznych, założy kompostownik, zadba o szeroko rozumianą estetykę zagrody, dokona nowych nasadzeń itd.		
	Pokaz kompostowania odpadów organicznych – 8 pokazów w 8 gminach dla 120 osób.			
	Prowadzenie 120 demonstracji dot. ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej (estetyka zagrody, sanitacja, gospodarka odpadami, profilaktyka zdrowia, ochrona krajobrazu).			
„Promocja żywności proekologicznej na rynku konsumenckim”	Seminarium wojewódzkie – dla 60 osób.	Wzrost świadomości rolnika w tematyce związanej z przedstawianiem produkcji konwencjonalnej na ekologiczną oraz odbiorców czyli konsumentów umiejących odróżnić produkty od siebie. Promocja tych produktów na rynku. Zapoznavanie odbiorców z obowiązującymi przepisami prawnymi dot. rolnictwa ekologicznego oraz nowym oznakowaniem.	1.03.2013 – 30.11.2013	14.000,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu
	Szkolenia - 8 szkoleń dla 160 osób Warsztaty ekologiczne- 3 dla 90 osób.			
	Promocja produktów ekologicznych na wystawie targowej „Lato na wsi” – 1 wystawa, 10 stoisk.			

„Ogólnopolskie spotkania ekologiczne” oraz Krajowe Dożynki Ekologiczne	Forum Ochrony Środowiska – konferencja ponadwojewódzka nt. „Zarządzanie gospodarką odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych” dla 100 osób.	Wzorem lat ubiegłych zaplanowano konferencję ponadwojewódzką przeznaczoną dla samorządowców województwa kujawsko-pomorskiego i województw ościennych, przybliżającą gospodarkę odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi oraz zmianami zachodzącymi w prawodawstwie. Zaplanowano także kolejne Krajowe Dożynki ekologiczne z 15 stoiskami ekologicznymi.	1.09 2013 – 30.09.2013	6.300,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu
	Materiały konferencyjne nt. „Zarządzanie gospodarką odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych” – 400 szt.			
	XVIII Krajowe Dożynki Ekologiczne.			
	Stoisko na Krajowe Dożynki Ekologiczne w Przysieku + wystawcy ekologiczni.			
Wydawnictwa	3 wydawnictwa (foldery i broszura) - po 2000 szt.	Foldery i broszura wykorzystywane zostaną w pracy doradczej i szkoleniowej jako uzupełnienie i utrwalenie wiedzy.	maj 2013- listopad 2013	10.000,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu
Konkursy	Konkursy – 5 (Minikowo, Zarzeczewo, Przysiek), dla 1000 osób, przewidziano po 40 nagród na każdy konkurs.	Konkursy opracowane w formie pytań testowych skierowane zostaną do osób uczestniczących w imprezach organizowanych przez KPODR. Działania konkursowe mają na celu nie tylko sprawdzenie wiedzy ekologicznej ale także jej pogłębienie. Rezultat stanowić będą osoby, które prawidłowo odpowiedzą na pytania konkursowe i otrzymają nagrody rzeczowe w postaci drzewek i krzewów ozdobnych.	01.05.2013 – 30.09.2013	14.000,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu

Szkolenia z zakresu dostosowania gospodarstw rolnych Pomorza i Kujaw do wymogów wzajemnej zgodności (konsorcjum z PODR, ZODR, KPIR, ZIR, PIR i doradcą rolnym)	Zorganizowane i przeprowadzone szkolenia – 160 (w tym KPODR – 65), liczba uczestników szkoleń – 3200	Przekazanie informacji, poszerzenie wiedzy i rozwinięcie praktycznych umiejętności rolników z Pomorza i Kujaw, poprzez ich uczestnictwo w dwudniowych szkoleniach, dotyczących wymogów i norm wzajemnej zgodności obowiązujących w ramach WPR.	01.08.2012 – 31.10.2013	2.238.889,00 zł / 2.238.889,00 zł / 111 PROW 2007-2013
NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza	12 m-cy kampanii rekrutacyjno-prom., 7296 godzin dyżurów w ramach Biur Reorientacji Zawodowej, 100 analiz ekonomicznych, 2080 osobogodzin – Szkoleń z przedsiębiorczości, 63000 osobogodzin –Kursów specjalistycznych, rubryka PRACA w min. 8 wydaniach „Wsi Kujawsko-Pomorskiej”, portal PRACA na www.kpodr.pl	Twarde: 1368 uczestników projektu (60% kobiet), 19 powiatowych RAPORTÓW sytuacji na lokalnym rynku pracy – aktualizacja, 1368 IPRZ, 260 osób zdobędzie podstawową wiedzę nt. przedsiębiorczości, 600 osób zdobędzie nowe kwalifikacje zawodowe, 100 rolników uzyska dane do podjęcia decyzji o przyszłości gospodarstwa Miękkie: podniesienie poziomu samooceny i motywacji do zdobywania kwalifikacji w zawodach nierolniczych, nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy, wyższe zawodowe i osobiste aspiracje uczestników.	01.08.2010 – 28.02.2014	11.276.718,00/ EFS POKL 8.1.2
Utworzenie i promocja Ośrodka Edukacji Przyrodniczej i Rozwoju Zielonej Gospodarki oraz ścieżki dydaktycznej	Ścieżka dydaktyczna – 3,7 km Ośrodek Edukacji Przyrodniczej i Rozwoju Zielonej Gospodarki – 67,64 m ² Filmy przyrodnicze 34 i 15 min materiału filmowego.	460 uczestników	grudzień 2012 – listopad 2013	114 wkład 285 tys budżet projektowy
III Święto gęsi na Krajnie (Konkurs zostanie ogłoszony w grudniu br.)	2 działania: warsztaty (15 uczestników) + impreza (ok. 100-200 odwiedzających)	Promocja gęsiny krajeńskiej	IV kwartał	40 000 LGD Nakło

Aktywizacja i integracja przedstawicieli środowisk związanych z turystyką na terenie powiatu nakielskiego (Konkurs zostanie ogłoszony w grudniu 2012r.)	1 kurs dla grupy 20-osobowej	Stworzenie wspólnego produktu turystycznego.	III-IV kwartał	40 000 LGD Nakło
TROP Natury	Animacje przyrodnicze – 166 animacji Wortal internetowy – 1 Spotkania informacyjne – 19 Wyjazdy Na Tropie Natury – 30 Stragan Przyrodniczy – 19 Święto Łąk – 1 Konferencja otwierająca projekt -1 Konkursy - 3	3328 uczestników projektu 7000 wejść na wortal internetowy 190 uczestników spotkań informacyjnych 1200 uczestników wyjazdów Na Tropie Natury 5000 odbiorców animacji podczas Straganów Przyrodniczych 60 uczestników konferencji otwierającej 30 uczestników konkursów	01.11.2012 – 31.12.2014 (prawdopodobne przesunięcie rozpoczęcia o 2 miesiące)	1 999 666,64 / RPO WK-P 2.6

F. Działania wewnętrzne podnoszące jakość świadczonych usług

Działalność wewnętrzna Ośrodka nastawiona jest na poprawę jakości świadczonych usług oraz doskonalenia umiejętności pracowników, służy także bezpieczeństwu pracy. Szczegółowe informacje o rodzajach i liczbie działań przedstawiono w tabeli poniżej.

Planowane działania

Działania	Liczba
Opracowanie Programu działalności KPODR w Minikowie	1
Opracowanie Sprawozdania z realizacji rocznego programu działalności KPODR w Minikowie	1
Opracowanie planu szkoleń dla pracowników KPODR	1
Opracowanie harmonogramu ewaluacji	1
Opracowanie raportów indywidualnych z ewaluacji	25
Opracowanie planu kontroli wewnętrznej	1
Opracowanie sprawozdania z kontroli wewnętrznej	1
Opracowanie planu auditów wewnętrznych	1
Opracowanie przeglądu systemu zarządzania jakością	1
Opracowanie kwartalnych sprawozdań z realizacji celów jakości	4
Przeprowadzenie auditów wewnętrznych w KPODR	ok. 53
Przeprowadzenie szkoleń z SZJ	2
Opracowanie planu rozwoju usług	1

**G. Zestawienie planowanych działań
KPODR na 2013 rok**

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 1. Transfer innowacji technologicznych

Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy Razem
Zadanie 1. Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej								
Porady		3597	1094	-	2	-	-	1096
Szkolenia		302	57	-	-	-	-	57
Konferencje		21	21	-	-	-	-	21
Opracowania:	Plan nawozowy bez (OSN)	7	5	-	-	-	-	5
	Wyliczenie DJP, wielkości płyt obornikowych i zbiorników na odchody płynne	4	3	-	-	-	-	3
	Wniosek o dopłatę do materiału siewnego	332	6	-	-	-	-	6
	Wniosek o zwrot akcyzy paliwowej	4	2	-	-	-	-	2
	Wniosek o dopłatę do materiału siewnego AGNAS 1, AGNAS 2	152	5	-	-	-	-	5
	Inne	6	6	-	-	-	-	6
Pokazy:	Pracy maszyn do produkcji roślinnej	4	3	-	-	-	-	3
	Pracy maszyn do produkcji zwierzęcej	1	-	-	-	-	-	-
	Inne	13	4	-	-	-	-	4
Przygotowanie poletek demonstracyjnych		302	302					302
Pomiar GPS		1	-	-	-	-	-	-
Lustracje		1339	308	-	-	-	-	308
Zadanie 2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej								
Szkolenia		4	4	-	-	-	-	4
Zadanie 3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych								
Szkolenia		152	54					54

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii

Działania	KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy Razem
Zadanie 1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej							
Porady	300	60	-	-	-	-	60
Szkolenia	28	3	-	-	-	-	3
Konferencje	3	3	-	-	-	-	3
Lustracje	17	1	-	-	-	-	1

Program 3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem

Zadanie 1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania "Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych" w gospodarstwach rolnych

Porady		1761	132		5	-	-	137
Szkolenia		48	1	-	-	-	-	1
Opracowania:	Opracowanie planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego	575	23	-	-	-	-	23
	Korekta planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego	378	27	-	-	-	-	27
	Wniosek o płatność-kontynuacja	1902	112	-	5	-	-	117
	Plan nawozowy	1483	62	-	3	-	-	65
	Prowadzenie rejestru działań agrotechnicznych związanych z programem rolnośrodowiskowym	1	-	-	-	-	-	-
Dokumentacja przyrodnicza		40	-	-	-	-	-	-
Lustracje		440	20					20

Zadanie 2. Doradztwo dla rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)

Porady		614	30	-	-	-	-	30
Szkolenia		56	1	-	-	-	-	1
Opracowania:	Plany nawozowe	42	-	-	-	-	-	-
	Inne: Karta dokumentacyjna pola/ rejestr działań agrotechnicznych (OSN)/ ankietę monitorującą	15	-	-	-	-	-	-
Lustracje		114		-	-	-	-	-

Priorytet I: Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy Razem
Zadanie 1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych								
Porady		1519	45	-	85	-	-	130
Szkolenia		60	-	-	1	-	-	1
Opracowania:	Ułatwienie startu młodym rolnikom	2	2	-	-	-	-	2
	Modernizacja gospodarstw rolnych	50	-	-	-	-	-	-
	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	2	-	-	-	-	-	-
	Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	2	2	-	-	-	-	2
	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych	1	-	-	-	-	-	-
Lustracje		14		-	-	-	-	-
Zadanie 2. Przekazywanie rolnikom informacji i doradztwo w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross compliance)								
Porady		1193	94	-	6	-	-	100
Szkolenia		78	-	-	-	-	-	-
Opracowania:	Wniosek: Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	208	2	-	-	-	-	2
	Raport z oceny dostosowania gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i BHP	236	2	-	-	-	-	2
Podpisanie umowy z rolnikiem na korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów		200	4	-	-	-	-	4
Lustracje		796	31	-	-	-	-	31
Zadanie 3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatność do gruntów rolnych								
Porady		1078	75	-	27	-	-	102
Szkolenia		41	-	-	-	-	-	-
Opracowania: wnioski obszarowe		8500	125	55	15	-	-	195
Zadanie 4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych								
Porady		247	105	-	-	-	-	105
Szkolenia		25	12	-	-	-	-	12

Opracowania	Plan działania grupy producentów rolnych (plan marketingowy)	4	4	-	-	-	-	4
	Wniosek - Grupy producentów rolnych	4	4	-	-	-	-	4
	Przygotowanie dokumentów do rejestracji grupy producentów rolnych	4	4	-	-	-	-	4
	Zmiany planu dochodzenia do uznania dla grupy producentów owoców i warzyw	10	10	-	-	-	-	10
Program 5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności								
Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy Razem
Zadanie 1. Upowszechnienie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji								
Porady		77	-	-	-	-	-	-
Szkolenia		9	-	-	-	-	-	-
Lustracje		15	-	-	-	-	-	-
Zadanie 2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności								
Porady		149	5	-	-	15	-	20
Szkolenia		10	-	-	-	3	-	3
Konferencje		1	-	-	-	1	-	1
Lustracje		44	-	-	-	22	-	22

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 1. Transfer innowacji technologicznych

Działania		KPODR Razem	AL	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej																						
Porady		3597	26	480	100	324	130	75	153	170	30	125	70	110	50	190	72	65	43	158	130	2501
Szkolenia		302	8	8	11	17	19	11	14	13	6	12	16	16	10	24	9	14	8	18	11	245
Konferencje		21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opracowania:	Plan nawozowy (bez OSN)	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
	Wyliczenie DJP, wielkości płyt obornikowych i zbiorników na odchody płynne	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	Wniosek o dopłatę do materiału siewnego	332	17	10	-	13	37	25	34	19	8	5	12	14	10	14	14	20	30	7	37	326
	Wniosek o zwrot akcyzy paliwowej	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
	Wniosek o dopłatę do materiału siewnego AGNAS 1, AGNAS 2	152	8	-	12	-	-	-	21	-	-	50	-	7	-	17	-	10	-	-	22	147
	Inne	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pokazy:	Pracy maszyn do produkcji roślinnej	4	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	Pracy maszyn do produkcji zwierzęcej	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	Inne	13	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	6	1	-	-	-	-	-	-	-	9
Przygotowanie poletek demonstracyjnych		302	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pomiar GPS		1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Lustracje		1339	9	70	110	105	39	10	49	49	-	35	-	65	15	270	46	90	21	44	4	1031
Zadanie 2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej																						
Szkolenia		4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zadanie 3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych																						
Szkolenia		152	2	6	2	5	5	11	9	5	3	6	2	4	4	8	5	6	7	2	6	98

Program 2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii

Działania	KPODR Razem	AL	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej																					
Porady	300	12	2	15	15	4	10	22	40	5	5	5	20	4	10	5	16	5	23	22	240
Szkolenia	28	2	1	1	6	1	-	1	2	-	1	1	2	1	1	-	1	1	1	2	25
Konferencje	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lustracje	17	1	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	16

Zadanie 1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania "Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych" w gospodarstwach rolnych

Porady		1761	45	70	75	103	95	90	104	75	28	100	195	80	24	50	95	145	33	92	125	1624
Szkolenia		48	5	5	-	-	1	3	1	6	-	4	4	-	1	4	5	3	-	4	1	47
Opracowania:	Opracowanie planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego	575	30	25	30	-	21	30	37	10	3	30	105	6	-	25	50	35	6	40	69	552
	Korekta planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego	378	9	-	4	-	7	-	48	6	-	25	100	-	15	35	-	5	11	10	76	351
	Wniosek o płatność-kontynuacja	1902	87	105	60	75	55	155	85	28	41	130	174	65	90	60	130	180	20	170	75	1785
	Plan nawozowy	1483	60	60	20	80	30	155	71	10	41	85	172	50	60	40	75	115	62	105	127	1418
	Prowadzenie rejestru działań agrotechnicznych związanych z programem rolnośrodowiskowym	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	Dokumentacja przyrodnicza	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	-
Lustracje		440	13	19	30	50	20	40	18	10	-	35	12	-	12	25	70	35	12	-	19	420

Zadanie 2. Doradztwo dla rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)

[illegible]

Priorytet I: Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

Działania		KPODR Razem	AL	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007- 2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych																						
Porady		1519	51	50	80	45	105	150	122	95	24	155	-	98	45	60	70	72	45	-	122	1389
Szkolenia		60	6	7	6	2	5	1	8	1	1	4	2	6	1	2	4	2	-	-	1	59
Opracowania:	Ułatwienie startu młodym rolnikom	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Modernizacja gospodarstw rolnych	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	10	3	-	5	12	50
	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	2	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
	Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Lustracje		14	-	-	-	-	-	10	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
Zadanie 2. Przekazywanie rolnikom informacji i doradztwo w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross compliance)																						
Porady		1193	24	45	85	14	85	60	70	120	15	95	30	80	22	85	50	93	45	31	44	1093
Szkolenia		78	2	4	6	3	3	7	2	7	-	2	2	5	4	7	5	3	4	7	5	78
Opracowania:	Wniosek- Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	208	9	13	-	-	6	18	9	14	7	20	-	10	14	20	15	21	6	10	14	206
	Raport z oceny dostosowania gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i BHP	236	9	14	-	-	-	18	8	14	7	30	-	10	28	20	15	21	3	20	17	234
Podpisanie umowy z rolnikiem na korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów		200	9	13	-	7	6	18	8	14	7	-	17	-	14	20	15	20	3	10	15	196
Lustracje		796	30	27	85	45	46	18	37	34	21	70	-	40	-	100	60	113	9	14	16	765

Zadanie 3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatność do gruntów rolnych																						
Porady		1078	25	40	85	-	110	50	105	60	23	65	-	-	-	270	5	33	20	-	85	976
Szkolenia		41	-	8	1	-	1	4	2	5	-	4	-	-	-	6	5	2	2	-	1	41
Opracowania: Wnioski obszarowe		8500	530	405	500	325	455	320	585	440	150	560	825	255	200	700	370	295	290	740	360	8305
Zadanie 4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych																						
Porady		247	4	-	-	-	-	10	-	23	-	-	5	35	9	30	-	9	-	15	2	142
Szkolenia		25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	9	-	1	-	2	-	13
Opracowania:	Plan działania grupy producentów rolnych (plan marketingowy)	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Wniosek - Grupy producentów rolnych	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Przygotowanie dokumentów do rejestracji grupy producentów rolnych	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Zmiany planu dochodzenia do uznania dla grupy producentów owoców i warzyw	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Program 5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności																						
Działania		KPODR Razem	AL	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Upowszechnienie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji																						
Porady		77	-	2	-	-	-	25	20	-	-	-	5	3	5	15	-	-	-	-	2	77
Szkolenia		9	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	9
Lustracje		15	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	15
Zadanie 2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności																						
Porady		149	-	5	-	-	12	-	2	20	-	35	3	-	5	15	3	5	10	12	2	129
Szkolenia		10	-	-	-	-	1	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
Konferencje		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lustracje		44	-	-	-	-	-	-	-	2	-	10	-	-	-	10	-	-	-	-	-	22

Priorytet II: Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym

Program 1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw

Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy Razem
Zadanie 1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej								
Porady		984	-	240	2	-	-	242
Szkolenia		33	-	-	-	-	-	-
Konferencje		1	-	1	-	-	-	1
Opracowania: Agrokoszty		50	-	50	-	-	-	50
Zadanie 2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych								
Porady		802	-	120	-	-	-	120
Szkolenia		45	-	-	-	-	-	-
Opracowania	Plany przedsięwzięć, korekty	336	-	50	-	-	-	50
	wnioski o kredyty bankowe	10	-	-	-	-	-	-
	Analizy ekonomiczne (w tym szacunki i kalkulacje)	100	-	100	-	-	-	100
	Umowy VAT	329	-	80	-	-	-	80

Program 2. System zbierania i wykorzystania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych – Polski FADN

Zadanie 1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN

Prowadzenie ksiąg FADN	1200	20	272	-	-	12	304
Wizyty w gospodarstwach	7070	120	1512	-	-	72	1704
Wprowadzanie danych do komputera i generowanie raportu	1180	20	252	-	-	12	284
Lustracje	120	-	120	-	-	-	120

Program 3. System informacji rolniczej

Zadanie 1. Gromadzenie i upowszechnianie rolniczej informacji rynkowej

Porady	12	-	12	-	-	-	12
Informacja rynkowa	115	-	-	-	-	-	-
Cotygodniowe notowania targowiskowe	707	-	-	-	-	-	-
Cotygodniowe notowania do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi	108	-	-	-	-	-	-
Kwartalne notowania cen środków do produkcji	66	-	-	-	-	-	-
Kwartalne notowania cen nawozów mineralnych dla CDR w Brwinowie	73	-	-	-	-	-	-
Analiza kształtowania się relacji cen na produkty rolnicze i środki do produkcji	56	-	-	-	-	-	-

Priorytet II: Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym

Program 1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw	
---	--

Działania		KPODR Razem	AL.	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej																						
Porady		984	56	19	90	70	60	56	43	35	-	60	44	20	10	20	40	-	37	60	22	742
Szkolenia		33	2	5	-	-	5	2	4	1	-	2	-	-	1	-	5	-	2	3	1	33
Konferencje		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opracowania: Agrokoszty		50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zadanie 2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych																						
Porady		802	22	37	25	36	60	36	54	65	13	70	53	50	10	45	18	20	10	-	58	682
Szkolenia		45	-	-	1	4	-	-	-	1	1	1	24	1	1	11	-	-	-	-	-	45
Opracowania	Plany przedsięwzięć	336	13	8	-	11	10	20	26	18	10	20	32	14	20	4	8	10	8	16	38	286
	Wnioski o kredyty bankowe	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
	Analizy ekonomiczne (w tym szacunki i kalkulacje)	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Umowy VAT	329	6	-	14	8	6	-	-	-	1	-	12	14	14	-	132	-	2	3	27	10
Program 2. System zbierania i wykorzystania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych – Polski FADN																						
Zadanie 1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN																						
Prowadzenie ksiąg FADN		1200	56	40	70	70	44	56	42	40	30	60	44	20	30	72	40	52	34	60	36	896
Wizyty w gospodarstwach		7070	336	240	420	420	264	336	252	240	180	360	254	120	180	432	240	312	204	360	216	5366
Opracowania: Wprowadzanie danych do komputera i generowanie raportu		1180	56	40	70	70	44	56	42	40	30	60	44	20	30	72	40	52	34	60	36	896
Lustracje		120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Program 3. System informacji rolniczej																						
Zadanie 1. Gromadzenie i upowszechnianie rolniczej informacji rynkowej																						
Porady		12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Informacja rynkowa		115	-	-	-	60	52	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	115
Cotygodniowe notowania targowiskowe		707	52	2	104	-	52	48	1	52	52	-	52	52	-	-	52	52	52	32	52	707
Cotygodniowe notowania do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi		108	-	2	-	-	52	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	108
Kwartalne notowania cen środków do produkcji		66	4	5	4	-	4	4	4	4	-	4	4	4	4	1	4	4	4	4	4	66
Kwartalne notowania cen nawozów mineralnych dla CDR w Brwinowie		73	8	-	8	-	4	4	-	4	-	8	-	4	8	1	4	-	8	8	4	73
Analiza kształtowania się relacji cen na produkty rolnicze i środki do produkcji		56	-	12	-	-	-	40	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	56

Priorytet III: Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich**Program 1.Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich**

Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy Razem
Zadanie 1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku								
Porady		142	-	-	21	-	-	21
Szkolenia		22	-	-	-	-	-	-
Konferencje		1	-	-	1	-	-	1
Kursy		1	-	-	1	-	-	1
Lustracje		58	-	-	30	-	-	30
Zadanie 2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich								
Porady		70	-	-	-	-	-	-
Szkolenia		42	-	-	6	-	-	6
Zadanie 3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu								
Porady		345	-	-	155	-	-	155
Szkolenia		90	-	-	54	-	-	54
Konferencja		1	-	-	1	-	-	1
Opracowania	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	1	-	-	1	-	-	1
	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	5	-	-	1	-	-	1
	Indywidualne Plany Reorientacji Zawodowej	1368	-	-	-	-	-	-
Dyżury w Biurze Reorientacji Zawodowej		912	-	-	-	-	-	-
Lustracje		5	-	-	5	-	-	5
Program 2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych								
Zadanie 1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego								
Porady		57	-	-	13	-	-	13
Szkolenia		6	-	-	1	-	-	1
Zadanie 2. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu								
Porady		67	-	-	12	-	-	12
Szkolenia		30	-	-	3	-	-	3
Opracowania	Przygotowanie dokumentacji dla produktów i wytwórców	3	-	-	-	-	-	-

Priorytet III: Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

Program 3. Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy Razem
Zadanie 1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym niebezpiecznymi								
Porady		378	-	-	-	70	-	70
Szkolenia		26	-	-	-	5	-	5
Konferencje		1	-	-	-	1	-	1
Pokaz kompostowania		8	-	-	-	-	-	-
Lustracje		481	-	-	-	115	-	115
Opracowania	Plany naprawcze dla gospodarstw ochrony środowiska	120	-	-	-	-	-	-
Zadanie 2. Promocja tradycyjnych sadów								
Porady		23	10	-	-	-	-	10
Szkolenia		11	3	-	-	-	-	3
Lustracje		12	10	-	-	-	-	10
Zadanie 3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska								
Porady		55	-	-	-	40	-	40
Szkolenia		10	-	-	-	9	-	9
Konferencje		1	-	-	-	1	-	1
Lustracje		25	-	-	-	20	-	20

Program 1.Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Działania		KPODR Razem	AL	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Wsparcie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku																						
Porady		142	3	6	-	2	8	-	9	10	5	-	5	5	7	20	5	19	5	5	7	121
Szkolenia		22	-	1	1	-	1	-	-	2	-	-	1	1	1	7	-	1	2	2	2	22
Konferencje		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kursy		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lustracje		58	3	-	-	-	-	-	3	5	1	-	2	3	-	-	5	-	2	-	4	28
Zadanie 2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich																						
Porady		70	2	-	-	5	5	-	-	10	-	-	5	5	15	5	-	4	4	5	5	70
Szkolenia		42	1	1	1	4	4	-	-	3	1	-	2	1	3	4	-	3	2	2	4	36
Zadanie 3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu																						
Porady		345	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	190
Szkolenia		90	-	2	-	-	2	6	6	1	-	6	0	5	-	1	-	-	-	-	6	36
Konferencje		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opracowania	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4
	Indywidualne Plany Reorientacji Zawodowej	1368	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	36	72	72	72	72	72	108	1368
Dyżury w Biurze Reorientacji Zawodowej		912	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	24	48	48	48	48	48	72	912
Lustracje		5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Program 2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych																						
Zadanie 1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego																						
Porady		57	3	-	-	-	6	-	1	10	-	-	5	-	-	10	-	4	-	5	-	44
Szkolenia		6	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	5
Zadanie 2. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu																						
Porady		67	5	-	-	3	2	-	2	10	2	-	5	-	2	5	-	4	5	10	-	55
Szkolenia		30	1	-	-	2	-	-	-	5	1	-	2	1	1	1	-	4	3	2	4	27
Opracowania	Przygotowanie dokumentacji dla produktów i wytwórców	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3

Priorytet III: Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

Program 3. Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Działania		KPODR Razem	AL	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym niebezpiecznymi																						
Porady		378	42	7	15	-	6	-	15	40	30	-	35	5	38	15	30	-	-	30	-	308
Szkolenia		26	2	-	-	-	-	-	-	4	3	-	2	1	2	2	2	-	1	2	-	21
Konferencje		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pokaz kompostowania		8	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	1	1	1	-	-	1	-	8
Lustracje		481	45	-	-	-	-	-	4	47	45	-	45	-	45	45	45	-	-	45	-	366
Opracowania	Plany naprawcze dla gospodarstw ochrony środowiska	120	15	-	-	-	-	-	-	15	15	-	15	-	15	15	15	-	-	15	-	120
Zadanie 2. Promocja tradycyjnych sadów																						
Porady		23	-	-	-	-	-	-	2	3	-	-	5	-	-	-	-	-	3	-	-	13
Szkolenia		11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	-	4	-	-	-	-	-	8
Lustracje		12	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2
Zadanie 3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska																						
Porady		55	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	5	-	15
Szkolenia		10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Konferencje		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lustracje		25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	5

Priorytet IV: Promowanie postępu biologicznego i technologicznego produkcji rolniczej

Program 1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

Działania	KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PI	Działy Razem
Zadanie 1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych							
Impreza wystawienniczo-targowa	13	3	-	4	-	4	11
Zadanie 2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej							
Konkursy	25	4	-	6	8	-	18
Olimpiady	14	-	-	-	1	-	1
Zadanie 3. Wydawnictwa i publicystyka							
Audycja RTV	37	11	-	8	12	6	37
Artykuły w wydawnictwach KPODR	379	101	40	30	10	30	211
Artykuły w wydawnictwach obcych	33	10	-	-	5	4	19
Opracowanie autorskie (broszury, ulotki, katalogi)	15	8	2	-	5	-	15
Opracowanie redakcyjne (Wiś Kujawsko-Pomorska, broszury, ulotki, plakaty, foldery, katalogi)	90	1	-	-	-	89	90
Aktualności – internetowy biuletyn informacyjny	152	66	-	50	12	24	152
Program 2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi							
Zadanie 1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi							
Udział w dożynkach wiejskich, gminnych, powiatowych	131	4	-	3	-	-	7
Udział w targach (przygotowanie stoiska KPODR)	49	19	-	2	6	4	31
Udział w komisjach kłeskowych	45	2	-	-	-	-	2
Udział w komisjach konkursowych	75	16	-	3	9	-	28
Udział w posiedzeniach rad gminy, powiatu, itp.	209	1	-	3	6	-	10
Inne	79	11	-	-	-	-	11

Priorytet IV: Promowanie postępu biologicznego i technologicznego produkcji rolniczej

Program 1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

Działania	KPODR Razem	AL	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych																					
Impreza wystawienniczo-targowa	13	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2
Zadanie 2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej																					
Konkursy	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	5	-	-	1	-	7
Olimpiady	14	-	1	1	-	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	-	1	-	1	-	13
Zadanie 3. Wydawnictwa i publicystyka																					
Audycja RTV	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Artykuły w wydawnictwach KPODR	379	7	9	9	10	9	9	12	10	7	5	4	7	8	13	8	7	7	15	12	168
Artykuły w wydawnictwach obcych	33	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	3	-	-	-	3	2	-	-	2	14
Opracowanie autorskie (broszury, ulotki, katalogi)	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opracowanie redakcyjne (Wież Kujawsko-Pomorska, broszury, ulotki, plakaty, foldery, katalogi)	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktualności – internetowy biuletyn informacyjny	152	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Program 2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi																					
Zadanie 1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi																					
Udział w dożynkach wiejskich, gminnych, powiatowych	131	4	7	5	6	5	6	11	5	5	6	6	5	5	10	9	10	4	2	13	124
Udział w targach (przygotowanie stoiska KPODR)	49	1	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	1	-	1	-	-	-	-	10	18
Udział w komisjach kłeskowych	45	7	-	-	-	4	-	9	5	-	-	6	-	-	-	-	-	-	12	-	43
Udział w komisjach konkursowych	75	1	2	6	4	2	2	1	4	1	-	1	5	-	2	7	4	5	-	-	47
Udział w posiedzeniach rad gminy, powiatu, itp.	209	2	15	3	7	4	19	20	11	3	10	10	9	4	26	13	18	7	6	12	199
Inne	79	-	-	6	-	-	-	17	-	-	-	-	-	-	40	-	-	5	-	-	68

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
w TORUNIU

Toruń 23. STY. 2013

Stwierdzam zgodność z oryginałem

Barbara Komorowska
inspektor

